

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 90 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrsta
mal oglas po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popusti
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Koprarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon šte. 50, upravnistva šte. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Koprarjevi ul. št. 6 - Cerkvar
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajev št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Generalna stavka na Angleškem.

V Angliji se je pričela ena največjih gospodarskih vojn, kar jih pomni zgodovina. Ni izgleda, da bi se stavka skrajšala na par dni in kakor hitro se zavleče, jo bo čutilo ne samo angleško, ampak celo evropsko gospodarstvo.

Anglija je enkrat postala sama žrtev svojega konservativizma. Ko je v vojni padel izvoz premoga od 98 milijonov ton na 24 milijonov in ko je Nemčija po vojni brezobzirno izvedla reorganizacijo svojega rudarstva, tedaj je bil še čas, da se tudi angleška premogovna industrija še reši. Toda zakrknjenost kapitalistov in brezbrzičnost vlade sta zakrivila zamudo pravega trenutka. Od tedaj datira propad angleškega premogarstva. Začasno je sicer prišla nepričakovana, pa tudi samo epizodična pomoč, ob trimesečni stavki v Ameriki leta 1921 in zasedba rurskega ozemlja. Ko je oboje prenehalo je angleški premog zopet izgubil trg in lastniki so zavpili, da ne zdrže več.

Po stari metodi naj delavstvo nosi vso težo nesreče na svojih ramah. Nihče se ni zmenil za tisoče resolucij, ki so jih rudarske strokovne organizacije pošiljale mesec za mesecem vladi in zvezi industrijev, in v katerih so rudarji opozarjali na potrebo reorganizacije premogarstva in s številkami dokazovali, da vodi sedanja zaostala tehnika in razbita neenotna trgovina s premogom nujno v propast vsjo to angleško gospodarsko panogo. Programa zahteva angleške delavske stranke, da se morajo premogokopi poddržati ne samo z načelnega stališča modernega socialnega gospodarstva, ampak tudi vsled praktične nujnosti, ker je samo državna sila še zmožna izvesti vse tiste reforme v toliko doglednem času, da ne bo

izvoz propadel in nastopila kriza, ki bo potegnila v svoj vrtinec vse angleško nerodno gospodarstvo — je zadela na gluha ušesa.

Vsi ti opomini so bili predmet ciničnih posmehov, dokler ni kraljevska vlada letos v marcu dobila na mizo poročilo kraljevske preiskovalne komisije. Komisija je sama obiskala 27 rudokopov, 42 pa so jih preiskali njeni uradniki. In ta komisija je v svojem poročilu morala potrditi vse, kar so delavci grajali.

Sedaj ko je nesreča tu, naj bi delavci nosili posledice. Gotovo, da državna subvencija ni vzdržljiva. Če bi morala Anglija še v bodoče doplačevati pri vsaki toni premoga, bi tudi njene sicer neizčrpne blagajne še letos pokazale dno. Toda podaljšanje delovnega časa, redukcija nadaljnjih desetisočev rudarjev znižanje mezd in končno razbitje strokovnih organizacij, bi bila vendarle cena in žrtev, kakršno more zahtevati le kapital brez pameti in srca.

Zato se je delavstvo odločilo za skrajno obrambo. Za kapitaliste je danes položaj nad vse ugoden. Imajo za sabo vso vladno moč, polno blagajne, saj doslej niso žrtvovali še ničesar in ustavitev obratov za nekaj časa pomeni zanje samo izostanek izgub. Toda dolgotrajnejša borba, bo potisnila angleško gospodarstvo pod črto normalnega razvoja in majhen napredek, s katerim se je v zadnjih tednih hvalil fin. minister, se bo izpremenil v nove ogromne izgube. To se bo poznalo tudi v žepih angleških milijonarjev in sila razmer bo uklonila tudi konservativcem na tisto trnjevo pot, po kateri je šla tudi Nemčija k obnovi svojega rudarstva. Ta namen pa ne zahteva le žrtev od delavcev, tudi kapital mora doprinesiti svoj delež!

LASTNIKI RUDNIKOV SO STAVILI NESPREJEMLJIVE POGOJE IN IZPRILI RUDARJE. — RUDARJI POPUSTILI V VPRAŠANJU DELOVNEGA ČASA. — OBŠIRNI UKREPI ZA SLUČAJ GENERALNE STAVKE. — VLADA SE VEDNO POSREDUJE. — IZJAVA DELAVSKIH VODITELJEV. — ZADNJA POGAJANJA.

London, 2. maja (Izv.) Po seji ministrskega sveta se je Baldwin še enkrat sestal z industrijskim odsekom strokovnih rudarskih organizacij. Odbor je dal izjavo, da je pripravljen nadaljevati pogajanja čeprav so podjetniki odbili kompromisni predlog, če podjetniki umaknejo izporne odredbe. Rudarji bodo delo nadaljevali za provizorično dnevno plačo mesto tedenske, dokler se ne sklene nova kolektivna pogodba. Če pa bodo lastniki rudarje izprili, mora vse delavstvo proglasiti splošno stavko.

London, 2. maja. (Izv.) Stavko so izzvali podjetniki. V noči od petka na soboto so šele ob 6 mesto ob 10 predložili svoje zadnje predloge. Zahtevali so minim. plačo iz l. 1921 in zavezo, da bodo rudarji delali tri leta po 8 ur na dan. Dalje so predlagali poseben odbor zastopnikov podjetij in državnih uradnikov, ki naj bi nadziral oz. vodil reorganizacijo v zmlslo poročila kraljeve preiskovalne komisije. Ko so lastniki izročili svoje predloge Baldwinu, je ta izrazil svoje začudenje nad njihovo nepopustljivostjo v zadnjem trenutku. Najhuje pa ga je zadelo dejstvo, da so podjetniki izročili svoje predloge istočasno tudi zastopnikom rudarjev in na ta način preprečili, da bi vlada mogla posredovati.

London, 2. maja. (Izv.) Zastopniki delavstva so v zadnjih urah sporočili Baldwinu smernice za nadaljna pogajanja. Podaljšanje delovnega časa na 8 ur niso odklonili. Pristali so na delno razdelitev delovne pogodbe. Pogodba naj bi delila rudnike v tri vrste: prvo vrsto vsebujejo moderni rudniki, ki so rentabilni in morejo tudi pri neizpremenjenem delovnem času plačati dosedanje plače; v drugo grupo so uvrstili rudnike, ki bi po reorganizaciji v kratkem času postali rentabilni; tretja vrsta so tisti popolnoma zaostali rudniki, ki bi se na stroške drugih revirjev morali zapreti in bi se njihovo delavstvo moralo premestiti v ostale rudnike. Za to preseljevanje in za reorganizacijo druge grupe bi bile potrebne drž. podpore.

London, 2. maja. (Izv.) Pogajanja med rudarji in lastniki rudnikov so se prvega maja razbila kljub vladnemu posredovanju. Rudarji so odklonili znižanje plač na višino iz leta 1923 in istočasno podaljšanje delovnega časa na 8 ur in so zahtevali, da ostanejo plače neizpremenjene dokler se ne izvede končna reorganizacija premogovne industrije. O polnoči so rudarji pričeli stavkati oz. so lastniki izprili vse rudarje.

London, 2. maja. (Izv.) Dvestodvainpetdeset delavskih organizacij je z veliko večino sklenilo, da proglase danes 4. maja generalno stavko. Na konferenci Trzde Uniona je bil

sklep storjen za proglasitev splošne stavke s 3.653.000 glasovi proti 46.900. Stavkalo bo vse prometno osebje vseh kategorij: železničarji, brodarji itd. Stavkali bodo nadalje metalurški delavci in tipografji.

London, 2. maja. (Izv.) V rudnikih je delo popolnoma ustavljeno. Vlada je odposlala v Wales, Sancashire in v Škotsko večje oddelke vojaštva za vzdrževanje miru in reda. Vodstvo Trade Uniona je pozvalo delavstvo, da se izogiblje vsakega nasilja. Vlada je že odredila posebno štedljivo gospodarstvo s kurivom, plinom in elekrikom. Prestopki teh odredb se kaznujejo z zaporom. Razsipno uporabo premoga bodo kaznovali za časa stavke z ječo. Vsa skladišča in vse luke je zastražilo vojaštvo. Vsak izvoz premoga je strogo prepovedan.

Voditelji delavstva Mac Donald, Thomas in drugi delajo vlado krivo, da je prišlo do stavke.

London, 2. maja. (Izv.) Radi grozeče rudarske stavke je kralj podpisal ukaz, da se v vsej Angliji proglasi izjemno stanje. Vlada je od kralja prejela pooblastilo, da ukrene vse potrebno, da se vzdrži red in mir. Konference delavstva, ki je sklepala o ukrepih za slučaj štrajka, se je udeležilo 400 delegatov, ki so zastopali okrog 5 milijonov delavstva. Vse angleško delavstvo, zastopano v 200 strokovnih zvezah, se je združilo v enotno strokovno vodstvo, ki bo sklepalo o vseh nastopih za slučaj generalne stavke. Stavke se bo udeležilo celokupno delavstvo vseh kategorij, železničarji, mornarji, strojni delavci, stavci ne izvzemši tudi stavce pri časopisju. Delavstvo grozi tudi, da bodo ustavili vsem tovarnam tudi električni tok in plin. V polnem redu se vzdrži le sanitetna služba in obrati, ki so zaposleni s preskrbovanjem živil.

Berlin, 3. aprila. (Izv.) »Tägliche Rundschau« poroča iz Moskve, da se je odbor komunistične internacionale posvetoval o ukrepih z ozirom na štrajk na Angleškem. Izdali so oklice na delavce vsega sveta, v katerem jih pozivajo, da podpirajo težnje angleških rudarjev s tem, da se preskrbe sredstva, da bodo mogli rudarji izpeljati svoj boj. Odbor bo skušal doseči skupno nastopanje 2. in 3. internacionale. Za zbiranje podpornega fonda se bo ustanovil poseben odbor.

London, 3. aprila. (Izv.) Vlada objavlja, da se javljajo številni prostovoljni delavci, ki hočejo pomagati kot tehnični pomočniki po važnih obratih in pri preskrbovanju z živili.

London, 3. aprila. (Izv.) Zveza železničarjev je obvestila vse člane, da o polnoči usta-

vijo ves promet, toda povsod se mora to izvršiti v najlepšem redu.

London, 3. aprila. (Izv.) Na seji spodnje zbornice, ki se je pečala z vprašanjem premogarske krize, so poslanci konservativne stranke Baldwin ob prihodu v dvorano živahno pozdravljali. Opozicionalni poslanci so na to odgovarjali s smehom. Konservativci pa so klicali: »Mi nečemo boljše vizma«. Baldwin je v svojem govoru opravičeval vlado in izrazil mnenje, da bo delavstvo poskusilo vse, predno začne izvajati silo. Tako nastopanje bije v obraz vsem demokratičnim slovom. Če se izpelje stavka, se s tem onemogoči vsako pravilno upravljanje države potom vlade. Ne gre za znižanje plač, tu gre za popolno omejevanje vsake svobode.

London, 3. aprila. (Izv.) V spodnji zbornici je vladala med govori Baldwin, Thomasa in Lloyd George-a popolna tišina. Jasno pa je bilo, da voditelji vseh strank iskreno žele, da bi se odvrnila stavka. Splošno upajo, da bo v zadnjem trenutku še mogoče preprečiti katastrofalno stavko.

London, 3. aprila. (Izv.) Včeraj so se vršila ponovno posvetovanja delavskih organizacij z voditelji rudarjev. Izdali so komuniké, v katerem izražajo mnenje, da je še mogoče odvrniti grozečo stavko, ako se ponovno prično pogajanja. Zaenkrat naj bi se sklenili vsaj provizorični dogovori.

London, 3. aprila. (Izv.) Nocoj ob pol desetih zvečer so se pričela pogajanja vlade z voditelji delavstva.

Nič novega v Belgradu.

POGAJANJA MED POSAMEZNIMI SKUPINAMI V RADIKALNI STRANKI. — VPRAŠANJE UZUNOVIČEVE VEČINE.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Radi velikonočnih praznikov je politično življenje v Belgradu popolnoma mirno. Ministrski predsednik Uzunović je bil v Nišu. Tudi več drugih ministrov je bilo izven Belgrada. Tako navidez ni bilo nobenih političnih dogodkov. Radi bližnjega sestanka narodne skupščine, na katerem se bi moralo rešiti važno vprašanje, ali bo imela Uzunovičeva vlada večino, katera ji bo omogočila nadaljni obstanek, so se pa vodili za kulislami tem živahniji razgovori. Njih cilj je bil razbistriti položaj vlade.

Kakor znano, so zadnji dogodki v radikalni stranki privedli do tega, da se je stranka razdelila na tri skupine: levica pod Jovanovićem, središče pod Uzunovićem in skrajna desnica pod Pašičem. Uzunovičovo središče vodi akcijo sporazuma, da bi se ohranilo edinstvo v radikalni stranki. Opazilo se je, da se ta center s svojo akcijo vedno bolj oddaljuje od Pašičeve skupine. V zadnjih dneh, kakor je znano, je prišlo do ostrih prepričev med Pašičevo desnico in Uzunovičevim centrom. Prišlo je zlasti do ostrih napadov na ministra Maksimoviča in Ninčiča.

Napetost v radikalnem klubu se vedno večja. Pri sedanjih razmerah je namreč vedno manj upanja, da bi Uzunović dobil večino. Zato so pričeli njegovi ljudje z akcijo, da se Pašičeva in Jovanovičeva skupina spravita.

Popoldne je Uzunović na poziv iz Belgrada naglo prispel iz Niša. Po zatrjevanju radikalnih krogov je vzrok temu naglemu prihodu Uzunoviča, da je prišlo v razgovorih med zastopniki Pašičeve in Uzunovičeve skupine tekom obeh velikonočnih praznikov do nekakega sporazuma. Sporazum naj bi bil v tem, da se Uzunović in njegova skupina obvezeta, ne pokreniti v radikalnem klubu vprašanja Jovanovičeve izključitve in ne podpirati Jovanovičeve akcije v klubu.

Radikali zatrjujejo, da se je Pašič za to cenno obvezal, da bi podpiral Uzunovičovo vlado, in sicer na ta način, da bi mogla razpolagati tudi z njegovimi glasovi in tako dobiti večino.

Osebné spore med posameznimi zastopniki skupin Miletiča, Ninčiča in Maksimoviča naj bi rešil poseben, v ta namen izvoljen odbor. Po zatrjevanju radikalov se je s tem zagisural sporazum med obema skupinama. Jovanovičovo vprašanje bo ostalo še nadalje, kakor zatrjuje njegova okolica, ločeno od tega sporazuma. Z velikim zanimanjem se pričakuje sestanek narodne skupščine 5. maja, kjer se bo pokazalo, kakšne so razmere v radikalni stranki, oziroma s koliko poslanci Pašič razpolaga.

Darujte za Ljudski sklad SLS!

Kulturni boj v Mehiki.

Mehika je dežela s 14 milijoni prebivalstva, ki je vseskozi katoliško. Premalo izobraženo in nezrelo za samovlado, je neprestano plen raznih srečolovcev, političnih špekulantov in ekstremnih struj. Zmelo podpihujejo in korupcijo sejejo in podpirajo velekapitalisti Združenih držav, ki se neprestano pulijo za bogate mehiške petrolejske vrelce in najlažje v kalnem ribarju. Za njimi stoji državna oblast Unije, ki z vso svojo politično in vojaško premočjo podpira njihove interese. Tako Mehika ne pride do reda in miru.

V zadnji dobi vlada v deželi ekstremna kulturnobojna stranka — pol boljševiška, pol prstožidarska in kapitalistična. Ta stranka odnosno vlada smatra za svojo glavno nalogo boj proti katoliški cerkvi. Konfiscirala je vse cerkveno premoženje, duhovnike pregnala, cerkve zaprla. O vsem tem so prodrli v Evropo le daljni, nejasni odmevi, ker je mehiška vlada zatrla katoliško časopisje; a še te odmeve so hiteli mehiški diplomati (berlinski in rimski poslanik) demantirati kot neresnične. Toda o razmerah v Mehiki si bomo takoj na jasnem, ako si ogledamo nekaj členov osnovnega zakona, ki so ga uveljavili sedanji oblastniki l. 1917.

Čl. 34. slove: »V izbiri in izvrševanju svoje vere je vsak svoboden in neoviran boljši na krajih, določenih za javno bogoslužje ali doma.« To se pravi: verske prireditve se smejo vršiti samo v cerkvi in med domačimi štirimi stenami. Vrhutega pa določa čl. 130.: »Vladni organi imajo pravico, da zakonito posegajo v vprašanja bogoslužja in zunanjih oblik vero-povedanja. Ta upravičca se seveda temeljito izkorišča in vsako pridigo poslušajo voluni.

Še jasnejši je člen 27., ki slove: »Verske organizacije, takoiimenovane cerkve, so neglede na konfesijo nesposobne, da bi zakonito posedovale, najele ali upravljale kako nepremično premoženje. Celokupna posestva ali fevdi te vrste, najsi jih tudi zastopajo posredniki, zapadejo državi. Vsakdo je opravičen, da v teh stvareh poda ovadbo. Pri tem velja tudi domnevna utemeljitev kot dokaz. Hiše javne božje službe so last države, ki jo v tem slučaju zastopa vlada. Vlada odloča o tem, katere cerkve bodo smele še nadalje služiti svojemu namenu. Škofijski dvorci, župnišča, semenišča, sirotišnice ali drugi verski zavodi, kolegiji, samostani in druga poslopja, ki služijo za upravo ali pouk kateremkoli veroizpovedanju, pripadajo poslej državi in se morajo uporabljati izključno v javne namene državne zveze ali posameznih držav, katerim pripadajo. Vse bogoslužne zgradbe, ki se bodo še zgradile, bodo veljale v naprej kot državna lastnina.« Temu dodaja še čl. 130.: »Verskim ustanovam, ki so znane pod imenom cerkva, zakon ne priznava značaja juridične osebe.«

Glede duhovščine določa čl. 130.: »Drž. oblasti imajo izključno oblast, da določijo najvišje število duhovščine vsake veroizpovedi, ki smejo po potrebi posameznih krajev izvrševati svojo delavnost. Samo rojeni Mehikanci so opravičeni do duhovnih služb.« Po tej določbi ima sedaj velika država Tabasco v celoti 7 duhovnikov!

Isti zloglasni člen pravi dalje: »Noben duhovnik katerekoli konfesije ne sme na javnih ne zasebnih sestankih ne pri božji službi ali verskem pouku kritikovati temeljnih členov države vlade ali posameznih oblasti. Duhovniki nimajo nikake pasivne volivne pravice za katerikoli javni uradi in se ne smejo udeleževati političnih shodov.« S tem je duhovnik ponižan še pod zločince, ki so izgubili vse pravice do meščanskih časa.

Čl. 3. osnovnega zakona pravi lakonično: »Pouk je svoboden.« Toda takoj dostavlja: »V državnih šolah je pouk nekonfesionalen. Ravno tako mora biti tudi pouk v zasebnih šolah, bodisi ljudskih ali višjih zavodih, nekonfesionalen. Nobena verska korporacija in noben duhovnik katerekoli vere ne sme ustanoviti ali voditi ljudske šole.« Dalje predpisuje glede šol čl. 130.: »Študij na zavodih, ki jih vodijo duhovniki, ni pod nobenim pogojem dovoljen. V tem pogledu ni nobenih predpravil ali izjem.« Prepovedano je tudi, da bi mehiškanski starši pošiljali svoje otroke na inozemske katoliške zavode. To je po mehiškem »svoboden pouk«.

Iz tega že lahko sklepamo na okove, ki jih je novi mehiškanski osnovni zakon zvril za tisk. Čl. 7. izjavlja visokodoneče: »Svoboda tiska in govora o kateremkoli predmetu je ne-

dotakljiva. Toda čl. 130. pripominja: »Noben list in noben časopis, ki nosi v svojem programu, svojem naslovu ali tudi le v svoji splošni smeri versko obeležje, ne sme poročati o javnih državnih zadevah ali pisati o dejanjih državnih oblasti ali tudi le posameznih oseb, v kolikor so le-te v zvezi z javnimi zadevami.« Sedaj se ne bomo več čudili, da prodre v Evropo tako malo vesti o kulturnem boju v Mehiki.

Podobno je »zajamčenac« zborovalna svoboda. Čl. 9. daje polno svobodo združevanja in shajanja za »vsako zakonito svrhot«. Katoliške svrhe pa seveda niso »zakonite« in čl. 130. določa: »Vsako politično društvo, ki ima v svojem imenu kakoršnokoli besedo ali pomen verskega značaja, se s tem strogo prepoveduje. Razen tega se ne sme vršiti v verskih lokalnih nikakr shod političnega značaja.«

Vse to pa mehikanskim svobodomislemcem ne zadostuje. Jahati hočejo hitreje in duhovščino enostavno iztrebiti. V ustavi najprej izjavljajo, da sme vsakdo postati duhovnik. Toda potem sledi določba, ki oropajo duhovnika najprimitivnejših človeških pravic. Duhovnik nima niti lastninske pravice. Člen 130. določa: »Noben duhovnik katerekoli veroizpovedi (dejansko je v Mehiki samo ena veroizpoved) ne more niti sam niti po posredniku podedovati kakakega imetja, ki ga je upravljala kaka organizacija za versko propagando ali za verske in dobrotelne svrhe. Duhovnik je nesposoben, da bi od kakakega drugega duhovnika iste veroizpovedi ali od katerekoli druge osebe, ki z njim ni v krvnem sorodstvu, vsaj do četrtega kolena kaj podedoval. Vse nepremično ali osebno imetje duhovščine ali verskih ustanov je upravljati v smislu čl. 27. tega ustanovnega zakona.« (To se pravi, da se imetje konfiscira.) Da bo mera polna, završuje člen 130. z določbo: »Ob prestopkih katerega teh zakonov se ne sme dovoliti nikdar poročna razprava.«

To je tedaj osnovni zakon, s katerim so osrečili katoliško Mehiko združeni framasoni in boljševiki. Ni nobenega dvoma, da imamo tudi v Jugoslaviji sorodnih struj, ki bi z največjim veseljem člene 3., 7., 9., 27., 34. in posebej 130. mehikanske ustave uveljavile tudi pri nas. Naše ljudstvo te ljudi dobro pozna in skrbi za to, da ostanejo v zapečku.

Radičevci že zopet napadajo vlado.

Belgrad, 3. maja (Izv.) Včeraj se je vršila v Slavnskem Brodu seja okrajne organizacije Hrvatske seljačke stranke, kateri je v imenu strankinega vodstva prisostvoval narodni poslanec dr. Ivan Pernar. Kakor znano, je dr. Pernar imenovan za državnega podtajnika v notranjem ministristvu, ni pa še prisegel. Po vesteh, ki jih je dobila vlada o tej seji, je dr. Pernar v svojem govoru ostro napadel notranjega ministra Maksimovića.

Posebno ogorčenje je vzbudila vest, da je dr. Pernar med drugim na seji rekel tudi sledeče: »Svetovna vojna je določila meje naši državi. Vsilila nam je arabsko dinastijo, katero smo morali sprejeti kljub temu, da smo bili republikanci.«

Vest o tej Pernarjevi izjavi je napravila v vladnih krogih zelo mučen vtis in vzbudila veliko ogorčenje. Kakor zatrjujejo vladni krogi, je nastalo vprašanje, ali bo mogel dr. Pernar jutri prisesti kot državni podtajnik, ali pa bo treba ukaz, s katerim se dr. Pernar imenuje za podtajnika, zopet uničiti. Misli se, da bi ta slučaj mogel dati povoda za nova nesoglasja med radikali in HSS.

Bombni atentat komitašev v Strumici.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Kakor poročajo iz Strumice, so tam v soboto, 1. maja, bolgarski komitaši izvršili grozovit bombni atentat. Nek bolgarski komitaš je vrigel bombo v hotel »Srpska kruna«. Lastnik hotela Ilija Kazarević je namreč vodja protikomitaške akcije v strumiškem okraju. Vsled eksplozije bombe je bilo 17 ranjenih in 2 takoj mrtva. Ves hotel je težko poškodovan. Atentatorja niso mogli prijeti. Več skupin orožnikov ga je zasledovalo. V neko skupino, ki mu je bila že za petami, je vrigel bombo in več zasledovalcev ranil. Nekega vojaka, ki se mu je že skoro popolnoma približal, je ubil z revolverskim strelom.

Zrtve atentata so včeraj pokopali. Ob pogrebu je prišlo do velikih protibolgarskih demonstracij. Strumiško prebivalstvo je zelo ogorčeno radi tega atentata. Notranje ministristvo je uvedlo strogo preiskavo. Kakor smo izvedeli, bo zunanje ministristvo radi tega storilo v Sofiji potrebne korake.

ULTIMAT RIFOVCEM.

Utšda, 2. maja (Izv.) Francoska in španska delegacija sta obvestili rifske zastopstvo, da stopijo 7. maja iz veljave vsi dogovori, ki so bili sklenjeni za čas premirja, ako se do 6. maja ne dese sporazum. Rifska delegacija je preko Nemoursa odpotovala v Alhucemas. Azerkan je pred odhodom izjavil častniškim poročevalcem, da smatra za izključeno, da bi Abd-el-Krim sprejel kak mirovni pogoj v sedanjih obliki.

Tokio, 3. maja. (Izv.) Od posadke, ob kurilskem otočju ponesrečene ladje »Čičibunaru«, se je rešilo 99 mož, 150 jih pa še potreso.

Šhodi SLS

Št. Lenart v Slovenskih goricah. Na nedeljskem našem shodu so Slovenske gorice dokazale, da so in da ostanejo vedno zveste slovenstvu in katolištvu. Nad 500 mož in fantov iz vseh občin v Slovenskih goricah je prišlo pozdravit in poslušat voditelja Slovencev dr. Antona Korošca. Pred shodom so se zbrali v lepi dvorani Kat. izobr. društva zastopniki okrajnih organizacij in zaupniki na konferenco, na kateri je dr. Korošec podal izčrpano poročilo o vseh aktualnih dogodkih v zadnjem času in o stališču naše stranke. Zaupniki so dr. Korošču priredili prisrčne manifestacije. Takoj nato se je pričel shod, ki mu je predsedoval župnik g. Gomilšek od Sv. Benedikta. Z iskrenimi in toplimi besedami je pozdravil dr. Korošca. Vsi zborovalci so z velikim navdušenjem odobraval in z največjo pozornostjo sledili izvajanjem dr. Korošca. V svojem govoru je dr. Korošec obrazložil razvoj dogodkov v Belgradu in posebej naglasil dosledno in vedno pošteno politiko SLS. Politika SLS bo tudi v bodoče ostala poštena, ona bo slovenska, ljudska in katoliška. Borila se bo za upravičene zahteve slovenskega ljudstva, ne pa za ministrske portfelje. Poslanec Zebot je zatem poročal o delovanju naših poslancev v parlamentu in opozoril svoje volivce na nepošteno in zavito agitacijo nasprotnikov. Može in fantje so vidno pokazali svoje zadovoljstvo z iskrenim odobravanjem med govori in so soglasno sprejeli od predsednika župnika Gomilška predložene resolucije.

Nova Cerkev pri Celju. Tu je imel v nedeljo v nabito polnih prostorih shod dr. Hodžar. Primerjal je zlasti delo naših zastopnikov z delom Radiča, kar je vzbudilo veliko zanimanja in pritrjevanja ter ogorčenja proti Radiču in to ne samo med veliko množico naših ljudi, temveč tudi med navzočimi radičevci, ki so končno tudi ploskali govorniku. Po navdušenem govoru g. kanonika Zagarja se je enodušno sprejela zaupnica SLS in njenemu voditelju dr. Korošču.

V Konjicah je bil v nedeljo 2. maja shod SLS, ki je bil izvrstno obiskan. Poročal je posl. dr. Hohnjec. Stranki in njenim poslancem je izraženo popolno zaupanje. Z vsa oostrostjo so zborovalci obsodili centralizem, ki daje možnost, da korupcija v naši državi pobira tako obilne sadove. Z ozirom na načrt novega obč. zakona so zborovalci zahtevali, da se ohrani v Sloveniji občine v dosedanjem obsegu ter da se strogo varuje in konsekventno izvede načelo avtonomije.

Bohinjska Bistrica. V nedeljo 2. maja ob 11 je imel tu politični shod poslanec Dušan Sernec. Razložil je politični položaj in pokazal v pravi luči delo RR vlade, ki nas je osrečila z nevzdržnim proračunom.

V Šmartnem pri Litiiji je v nedeljo popoldne maši govoril posl. Franc Kremžar. Po shodu je bil sestanek zaupnikov, na katerega so prišli v obilnem številu tudi zastopniki okoliških občin, zlasti iz Sv. Križa.

V Trzinu je bil v nedeljo sestanek zaupnikov SLS v »Domu« ob 9 dopoldne. Zastopane so bile vse občine sodnega okraja.

Na Vrhniki se je vršil v nedeljo popoldne občini zbor Okrajne kmetijske zveze. Govoril je posl. Smodetj. Po občnem zboru je bil sestanek zaupnikov SLS.

Naša politika

Δ Zadoščenje g. poslancu Fr. Kremžarju. V »Delavski politik« od 3. t. m. je objavljena sledeča izjava: »V 66. številki »Delavskopolitike« z dne 22. marca smo pod naslovom »Gospod Kremžar, odgovorite!« prinesli članek, v katerem smo narodnemu poslancu g. Francu Kremžarju očitali, da je kot poslanec v svojem govoru v narodni skupščini zamolčal manipulacije pri TPD, češ, da so mu bili znani slučajji Vajta, Mika Ilić, Kaufman itd. Izrecno smo naglašali, da je g. poslanec Kremžar o vseh teh aferah imel v rokah dokaze, ki pa da jih ni hotel prinesiti na dan. Z ozirom na to smo v omenjenem članku opozarjali javnost in jugoslovanske liste na očitke, ki smo jih priobčili proti g. poslancu Kremžarju. Danes izrecno izjavljamo, da so vsi ti naši očitki in napadi na gospoda poslancu Kremžarja bili popolnoma brez podlage, da nam niti en slučaj ni znan, kjer bi g. poslancu Kremžarju mogli očitati, da ni vršil svoje poslanske dolžnosti, kamoli da bi bil »štipevdist« TPD ali sicer kakorkoli omadeževan. Javno obžalujemo svoj omenjeni članek ter prosimo vse svoje čitatelje, ki bi si bili morda na podlagi omenjenega našega članka ustvarili o g. poslancu Kremžarju napačno in krivično mnenje, naj vzamejo na znanje, da je naš omenjeni članek v pogledu g. Kremžarja slonel v vseh svojih izjavah in sklepih na čisto napačnih informacijah in da se torej taki očitki nikakor ne vjemajo. — Uredništvo.«

OBČINSKE VOLITVE V DALMACIJI.

Belgrad, 3. maja (Izv.) Po poročilih iz notranjega ministristva se občinske volitve v Dalmaciji ne bodo preložile, kakor se je mislilo, ampak se bodo vršile 16. maja.

Budimpešta, 3. aprila (Izv.) Ogrska in Jugoslavija sta sklenili pogodbo glede izmenjave političnih zločincev. Zamenjali bodo vse politične zločince, ki so bili zaprti do 30. aprila letos.

Radič - Puceljeva poroka v Celju

V nedeljo smo bili Celjani priča žalostno-vesele svatbe. Zalostna se nam je zdela, ker smo morali opazovati, kako se je izvršila tuzija nekaterih slovenskih kmetijcev s stranko, ki je neslovenskega značaja, kulturnobojna in demagoška. Veseli smo pa bili, ker je bilo teh mož tako malo. Med 150 delegati iz vse Slovenije, jih je komaj poloviča glasovala za novo Pucelj-Prepeluhovo prekuclju. Dober del štajerskih delegatov pod Mrmoljevim vodstvom se je uprl. Pucelj je v Celju izgubil doberšen del svojih pristašev na Štajerskem. Spoznanje prihaja.

V soboto zvečer ob osmi uri se je pripeljal g. minister Pucelj. V nedeljo zjutraj je minister prišel posvetovanja z delegati Mrmoljeve grupe. Mrmolja ni popustil. Lepo je označil položaj g. Prepeluh: »Popolna anarhija. Če od pondeljka sem se z njimi razgovarjal, a vse zaman.« Videlo se je torej, da obstajata dve struji. Ena s Puceljem in Prepeluhom na čelu, za družite, druga pa, Mermolja, proti združitvi. Da si struja Pucelj-Prepeluh zavaruje hrbet, ni bil na včerajšnjem shodu izvoljen v načelstvo stranke g. Metanolja, ki je na Štajerskem eden izmed najbolj agilnih pristašev stare kmetijske stranke.

Med tem so se pa zbirale »trume« pristašev SKS, ki so do nekako četrta na 11 »napolnile« obširno dvorano Narodnega doma s približno 150 udeleženci. Pri tem pičlem številu je otvoril zborovanje načelnik Ivan Pipan. Do prihoda Stjepana Radiča se je nabralo kakih 250 ljudi. Po otvoritvi je posl. Kelemina čital strankina pravila.

Med čitanjem je prišli v dvorano Radič, se poljubil s Puceljem in Prepeluhom in v njuni družbi korakal na oder. Tudi fant Klemen iz Studencev pri Mariboru, ki je Radiča pozdravil, je bil deležen njegovega poljuba.

Glasovanja o pravih in organizacijskem redu nove stranke se je pa udeležilo k večjemu 60 do 70 volivcev, druga polovica pristašev stare Samostojne KS pa se je glasovanja vzdržala. Nekako 100 pristašev nasprotnih strank pa se je hudomušno smejalo tej »veličastni manifestaciji« etnotne navdušenosti prisotnih kmetijcev. Po odglasovanju je vstal dr. Marušič, odvetnik iz Ljubljane in izročil zgodovinske besede: »S tem svečano proglašam, da je SKS ustanovljena in sicer kot etnotna stranka s HSS.« Tem besedam je sledila par momentov grobna tišina, ki jo je prekinilo prav slabotno ploskanje. Pipan je nato dal besedo Stjepanu Radiču. Ta je razlagal, da človek sam ne zmore ničesar, temveč, da le družba premaga vse ovire. To je utemeljil s tem, da je rekel: »Kjer je roj, tam je tudi medved.« Nadaljeval je: »Ščuka je male ribe, mi imamo veliko ščuk, a nimamo ostriza, ki bi naše ščuke požrl.« Nadalje je razvijal misli o obubošanju našega ljudstva in navedel tudi primer, kako morajo otroci vsled šoloobveznosti pohajati v šolo in si nakupiti knjige, čeravno ni v hiši niti 100 Din. Otrok pa mora kljub temu iti v šolo, nabaviti si knjige in ko pride tak otrok rečimo v I. gimnazijo, mora nositi v šolo seboj toliko knjig, da si mora najeti ali postrežka ali pa osla, ki naj bi te knjige nosil v šolo.

Nato je prešel na razmotrivanje različnih stanov in izjavil: »Mi moramo imeti razne stanovce: kmetijski, delavski in tudi inteligenčni. Imamo tudi popove in svečenike, od kojih ima vsak svojo duševno izobrazbo. A kaj je pop? To je vrag.« (Pri tem je napravil Radič učinkovito gesto z roko in čakal pri tem na aplavz, ki je pa v dvorani popolnoma izostal.) »Zato vam jaz pravim, da moramo biti mi ne samo moralno osvobojeni, temveč tudi duhovno svobodni in zato vam ključem, živeča slovenska kmečka stranka, živeča Slovenija!«

Radič ni napravil nobenega utisa. Prekosil ga je celo Pucelj. Po Radičevem govoru je sledilo čitanje proglaša na narod in nato volitve novega načelstva, ki so se vršile na ta način, da so bili člani načelstva udeležencem diktirani od predsedstva t. j. prebrani z nekega lističa, kar je predsednik Pipan dal brez vsake debate takoj na glasovanje. Glasovanja se je udeležilo k večjemu kakih 70 ljudi, nakar je izjavil predsednik, da je po njegovem mnenju glasovala večina in da je načelstvo izvoljeno. Novi načelnik je zopet Ivan Pipan, Ivana Mermolja pa kot predstavitelja močne opozicijske struje v SKS ni med novimi odborniki.

Po volitvah je nastopil minister Pucelj, kateri se je v svojem govoru branil očitka, da ga je spravil Radič v svojo torbo. Izjavil je, da Radič ne potrebuje Slovencev, temveč da ga mi (to so namreč slovenski kmetje) skrajno nujno potrebujemo, ker se morajo šibkejši nasloniti na močnejšega.

Za Puceljem je Radič ponovno vstal in obljubil, da bodo radičevci pri prihodnjih volitvah prišli v skupščino z 200 mandati in ustanovili šele tedaj pravo seljačko vlado. Po tem govoru se je predsednik Pipan zahvalil vsem udeležencem tega zborovanja, v prvi vrsti pa Stjepanu Radiču, ki ga je ponovno prosil, da vzame pod svoje okrilje slovenske kmete.

Med zborovanjem je bilo vse mesto s policijo hudo zastraženo. V prvi vrsti okolica okoli Narodnega doma, kjer so pri prihodu in odhodu Stjepana Radiča tvorili policisti špalir do njegovega avtomobila. Nato so šli pravoverni člani nove SKS, to so oni, ki so glasovali za ustanovitev nove stranke, na banket za Celjski dom, katerega se je udeležilo nič več kot 60 ljudi. Opozicija z Ivanom Mermoljo na čelu se pa tega banketa ni udeležila. Nekako ob treh popoldne se je Radič odpeljal, pred odhodom je seveda še poljubil ministra Pucelja in mu od slovesu izrekel »preroške« besede: »Poslije sedam godina veliktog petka, dodje sedam godina uskrs.«

Tudi Pucelj je nato odšel.

Prosvetni dan

vseh prosvetnih organizacij Gorenjske, Notranjske in Ljubljanske okolice, ki ga priredi »Prosvetna zveza«

dne 16. maja t. l.

v Št. Vidu nad Ljubljano ob priliki šestdesetletnice tamošnje čitalnice, dvajsetletnice Orla in blagoslovitve doma se bliža z vsa naglico. Opozarjamo vsa prosvetna društva, da se podvizajo s pripravami in da nemudoma odgovore pripravljalnemu odboru na vprašalne pole. Vsi na delo za čim veličastnejšo proslavo!

Spored:

Dopoldne:

1. Ob pol 8 sprejem na kolodvoru.
2. Ob 8 I. govor: Družina, dr. Ant. Breclj.
3. Ob 9 slovesna sv. maša. II. govor: Cerkev in prosvetno delo. Dekan Val. Zabret.
4. Ob 10 poklonitev društev na Blaž Potočnikovem grobu. III. govor: Slava prednikom, dr. Terdan. — Zalostinka združenih zborov.
5. Ob 11 blagoslovitev novega doma:
 - a) Pozdrav društva.
 - b) Pozdrav župana.
 - c) IV. govor: Naš dom, dr. Korošec.
 - d) Foerster: »Če gospod ne sida hiše...« Petje.

Popoldne:

1. Ob 2 litanije in šmarnice.
2. Ob 3:
 - a) Koncertna točka godbe.
 - b) V. govor: Čuvajmo značaj domaćije, dr. Karl Capuder.
 - c) Koncert »Pevske zveze«.
 - d) Razdelitev nagrad.
3. Prosta zabava in godbeni koncert.
4. Ob 8 slavnostna akademija Orla.

Stresemannove izjave o nemški politiki.

Dr. Stresemann je zastopniku »Berliner Tagblatta« dal sledečo izjavo: Nemška zunanja politika mora biti predvsem mirovna politika na vse strani. V naši zunanji politiki na vzhodu in zapadu smo to linijo miru vedno z vsa jasnostjo zasledovali in jo bomo tudi v bodoče. Na tej poti smo vstvarili Dawesov načrt, Locarno in prijavo k Društvu narodov. Pot je dolga in težavna, vendar vidimo vsaj delno bližanje k cilju. Politika z zapadom nam daje takorekoč obilo dnevnega dela, kajti veliki problemi se razvijajo v celo vrsto majhnih vprašanj, ki jih moramo premagati da napredujemo vsaj korakoma. Podobna počasna pot za politiko na vzhodu ni bila potrebna, ker smo z rapalsko pogodbo vstvarili dober temelj našega razmerja napram Zvezi sovjetskih republik. Niti Rapallo niti berlinska pogodba, niti naša zapadna politika ni ne bila mogoča kot posamezno izolirano dejanje. Po Locarno je bilo potrebno nemško-ruske odnose prilagoditi novemu položaju, kar je bilo zelo težko, ker smo se na dve strani morali braniti proti nerazumevanju. Pri pripravah za berlinsko pogodbo smo igrali s popolnoma odkritimi kartami in jaz smatram, da smo naloge s formulacijo pogodbe in s priloženimi notami brezhibno rešili. Kajti z nobene strani v inozemstvu se doslej ni moglo stvarno ugovarjati. Nihče nam ne more dokazati nasprotja med nemško-rusko in lokarnskimi pogodbami.

Kdor pa nam očita pogodbo z Rusijo vsled tega, ker leta nasprotuje Društvu narodov, igra nevarno igro. Kajti ravno vsled tega, ker Rusija stoji ob strani, je izravnava nasprotij z njo toliko važnejša. V interesu Evrope je, da ne zazija med njo in sovjetsko vlado nepremostljiv prepad. Trditve, da smo si z berlinsko pogodbo vezali roke za svoje stališče v Društvu narodov, nima nikake opore v pogodbi. Trdno načelo Društva narodov je, da ima vsak njegov član pravico razsojati ali je kaka država kršila pogodbe in ali je proti njej potrebna skupna eksekucija. Ne more se nam prav ničesar očitati, če smo to načelo uveljavili napram Rusiji. Samostojna razsodba še ne pomeni pristranske razsodbe.

Sicer pa nismo pri nobenih pogajanjih z Rusijo življenjsko važni in zato neobhodni element nemške zunanje politike. Zato si ne morem misliti, da bi uveljavljenje te politike moglo ovirati naš vstop v Društvo narodov.

Varšava, 3. maja (Izv.) Policijske oblasti so radi mirne proslave 1. maja ukrenile obširne odredbe. Aretirali so nad 100 komunistov in ves odbor komunistične stranke.

Kupujte srečke za Orlovski stadion!

Kaj se godi doma

Delavski praznik v D. M. v Polju.

Krščansko soc. delavstvo vevške papirnice je 4. maj tudi letos prav slovesno praznovalo. Obrat v papirnici je počival. Hvalevredno je tudi, da so nekateri tukajšnji večji obrtniki kakor F. Svetek F. Učakar in drugi dali prosto svojim delavcem. Že na vse zgodaj nam je budnica oznanjala prvi maj po vseh vaseh. Ob 8. uri pa se je začelo delavstvo zbirati ter je nato z godbo in društveno zastavo v dolgem sprevedu odkorakalo v cerkev k sv. maši, katero je bral ž. g. kaplan Širaj za umrle člane delavske organizacije. Po maši je bil sopes spreved nazaj pred Ljudski dom. Za letošnjo majsko praznovo je vevško delavstvo naprosilo načelnika SLS g. dr. Korošca, katerega je delavstvo po prihodu v dom priščno pozdravilo. Natlačeno polna dvorana in galerija je napeto čakala, ko je predsednik kršč. soc. zveze papirničarjev Kukovica otvoril zborovanje. Ko pa je pozdravil voditelja slovenskega naroda dr. Ant. Korošca ter ga prosil, da govori o političnem položaju, je delavstvo natega voditelja burno pozdravljalo te rmu prirejalo prisrčne ovacije. Dr. Korošec je v krasnem govoru navduševal delavstvo za velike socialne ideale. Po govoru se mu predsednik iskreno zahvali, nakar predlaga načelnik krajevnega odbora SLS zaupnico Jugoslovanskemu klubu, ki jo je zbrano ljudstvo enoglasno sprejelo. Načelnika dr. Korošca je pozdravil tudi g. župan Garroža. Pri proslavi je neumorno svirala domača godba pod vodstvom F. Svetka. Popoldan je delavstvo priredilo izlet k Sv. Jakobu ob Savi. Pomnoženo orožništvo ni imelo nič opravka.

Pričetek maja v Mariboru

Pomladni dih je vzbudil pomladno življenje v naših vrstah. Katoliški Maribor je začel mesec maj vrneno in veličastveno.

Krščansko socialno delavstvo je praznovalo praznik dela 1. maja v pravem občestvenem razpoloženju. Na izletu v Lajtersberg jih je bilo nad 500 skupaj. Sredi med njimi je bil njihov prijatelj poslanec Franc Zebot, ki je tudi imel primeren nagovor: Pomladna moč naj pride v vrste krščanskega delavstva! Drugi dan, nedeljo zjutraj, se je kršč. socialno delavstvo udeležilo javne službe božje s svojo društveno zastavo. Tu smo poudarili priprosta, a edino prava dela krščanskega socializma za ozdravljenje človeške družbe. Krščansko delavstvo je na svoje praznovanje lahko ponosno. — Katoliško dijaštvo je enako pokazalo svojo mladostno silo, ki ga bo vodila k njegovemu idealu. V nedeljo zjutraj je bila blagoslovitev prapora dijaškega Orla. Orlice-dijakinje so ga napravile bratom Orlom-dijakom. Kumovala je gđ. M. Mlakarjeva. Popoldne ob pol 5. pa je dijaški Orel priredil na semeniškem vrtu javno tekmovanje za prvenstvo. Tekma je bila izredno zanimiva. V skupni tekmi je zmagal dijaški Orel I. in je zato tudi prejel prapor. V tekmi posameznikov za prvenstvo je zmagal na orodju br. Ulaga, v lahki atletiki pa br. Lavra. Prireditve se je udeležil mestni župan g. dr. Leskovar z gospo soprogo. Občinstva je bilo malo, je bil pač neprikladen dan in premalo agitacije. A kar je bilo prijateljev tam, so bili z vsem srcem navdušeni za naše mlade orlovske vrste.

Verno ljudstvo je začelo maj z majniškimi pobožnostmi. Vsak večer je polna stolna cerkev, kjer pridigarji vnamajo k češenju Matere božje v smislu klincev iz lavretanskih litanijs. V cerkvi Matere Milosti so začeli majniško pobožnost z misijonom, ki je izredno lepo obiskan. Nekaj prav izrednega pa je bila v nedeljo popoldne svetlečna procesija, katere se je udeležilo nad 2000 ljudi. Sredi procesije je šla mariborska duhovščina s pre-

Najboljši in najtrpežnejši češki
čevlji TIP-TOP in BALY-ŠVICA
se dobe le v trgovini ZIBERT, Prešernova ulica.

Od Gjevgljije do Aten.

(Pripoveduje Fr. S.)

(Dalje.)

Na klasičnih tleh.

S tovarišem sva ostala na Akropoli do mraka. Niti na misel ni prišlo nama, da bi počakala mesečevega prihoda, kakor delajo to mehki sanjavi ljudje, ki vživajo bolj mistiko veličastnih razvalin in ugodje, v katero jih zaziblje mesečna noč na takem mestu, kakor pa realno lepoto. Propileja me niso presenetile, kakor tudi ne Erehtejon in kar je še ostalo od manjših svetišč; takšne sem si jih predstavljaj po slikah, kolikor more človek po sliki sploh zajeti kako stvar. Očaral me je pa pogled na mogočni Partenon. Ostrmel sem. Po raznih slikah sem si ga predstavljal veliko manjšega. Skladnost posameznih delov je tako popolna, njihovo sorazmerje tako čudovito, da na sliki prav nič ne opaziš velikosti stavbe. Mogočni stebri se ti zde tenki; in vendar so deli, iz katerih so sestavljeni stebri, ogromni marmorni skladi, zlasti kapiteli, in začuden se vprašaš, kakšna tehnična sredstva so imeli stari Grki, da so to težko kamenje spravili v lake višine. Partenon je bil svetišče Atne, zaščitnice mesta Aten. Stoji na najvišjem mestu Akropole na ogromni marmorni teras v obliki pravokotnika v širini 30.8 m in dolžini 69.5 m. 46 doriških stebrov nosi epistil. Znamenitih Fidijevih reliefov na čelnici (Zorloros, Fries) ni več, odnešeni so bili na An-

svetlim škofom dr. Karlinom. Glasna molitev je odmevala po mariborskih ulicah in prosila milosti božje. Procesija se je izvršila kljub velikemu obsegu v najlepšem redu. Mariborska policija pa je naravnost vzorno pazila, da ni spreveda ničesar motilo. — Katoliški Maribor je začel maj katoliško.

Buren 1. maj na Jesenicah.

Kakor je krščansko delavstvo v programu za proslavo 1. maja naznanilo, tako se je tudi vse v redu izvršilo. Predvečer je bil v »Domu« delavski prosvetni večer, na katerem je tudi naš prijatelj delavstva, nar. poslanec g. Kremžar govoril. Zjutraj prvega maja, ko še ni iznad Stola posvetila jutrajnja zarja, so naše ulice že oživele. Godba se je zbrala na konzumnem dvorišču in ob pol petih se je, svirajoč vesele koračnice, pričela budnica po jeseniških in savških cestah. Povsod samo veselje obrazil češ, saj to je naš dan, naš praznik. Ker sta tudi kovinarska in sokolska godba skoro ob istem času odkorakali iz svojih domov, je bilo zares vse okajeno jeseniško ozraže polno poskočnih melodij. A ker pri nas ni toliko cest in ulic kakor v kakem mestu, je bilo srečanje neizogibno in na križišču pred glavno tvorniško pisarno se je celo dogodilo, da so vse tri godbe trčile vkup, kar je dalo povod za smeh in šaljivo zbadanje. Ob pol 9. pa je kršč. delavstvo odkorakalo na Plavž k sv. maši, pri kateri je z znano dovršenostjo igrala godba k. d. d. pod taktirko g. Bernarda.

Po maši je govoril g. Kremžar o pomenu prvega maja za krščansko soc. delavstvo, nato pa se je po istem potu spreved vrnil v društveno prostoro. Popoldne je bil na dvorišču koncert. Dogodil se ni prav nikjer niti najmanjši incident.

Drugače pa je bilo pri »Jelenu«, kjer imajo kovinarji, t. j. razne socialistične frakcije svoj dom. Tudi tam se je vršilo vse po načrtu in delavstvo je bilo mirno ter se vedlo nad vse dostojno. Bilo pa je za ta dan na Jesenice diriganega zelo veliko orožništva. G. okrajni komisar dr. Fon je dovolil socialistom zborovanje samo v dvorani, kar pa delavstvu ni bilo všeč, ker je bila premajhna, kajti zbrali so se tudi socialisti iz Javonika, Dobrove in Lesca. Zborovanje pod milim nebom pa g. komisar ni dovolil pod nobenim pogojem in ker je delavstvo protestiralo, jo shod zaključil ter poklical orožnike. Ta korak g. komisarja je delavstvo razburil in bilo je tu pa tam par vzklikov. Došlo je do burnih in nevarnih prizorov. Več o tem posebej.

Na Sv. Joštu.

Lepo je praznovala praznik dela Krekova mladina, ki se je zbrala 2. maja iz Ljubljane in vseh krajev Gorenjske na sv. Joštu, priljubljenem kraju rajnega dr. Kreka. Kljub neugodnemu vremenu so prihitali iz vseh krajev zastopniki delavstva, stari in mladi borec za ideje krščanskega socializma, ki so si ob spominu na svojega učitelja in voditelja hoteli osvežiti pogled v bodočnost delavskega gibanja. Na prijaznem hribu se je po sv. maši, katero je bral p. Rupert iz Ljubljane, zbralo za cerkvijo skoro 300 ljudi, katere je pozdravil in otvoril zborovanje Krekove mladine njen predsednik g. Fr. Kordin. Za njim sta govorila kot bivša Krekova učenca, ki sta se mnogokrat ravno na tem mestu vžigala ob navdušenih Krekovih besedah še gg. dr. Igo Šiler in prof. Evgen Jarc. V imenu kršč. soc. dijaštva je pozdravil zborovalce g. med. Furlan. — Po končanem zborovanju je igrala na planem jeseniška delavska godba, mladina pa se je šla razveseljevat v pisanih gručah v prosto naravo, zakurila ob obronkih gozdov kresove in se ni menila za to, če je katerikrat začel nekoliko rositi dež.

Izjava. Podpisana izjavljam, da vodim veletrgovino z vinom v Dolenjem Logatcu popolnoma samostojno, in nimam nobenih zvez z gg. Perom Antičevićem v Gor. Logatcu ter Jurjem Antičevićem na Vrhniki. Marija Antičević.

gleško. Šele v novejši dobi so se Grki začeli bolj zanimati za ohranitev klasičnih ostankov. Mnogo starogrških umetnin je bilo raznešenih v velike muzeje po vsem svetu, predvsem v Rim, London. V muzeju na akropoli se nahajajo mavčni odlivki Fidijevih reliefov in rekonstrukcije svetišča in posameznih njegovih delov v podobi. Oko pa zamr išče ostankov Fidijeve Atene Partenos, ki je stala v svetišču in je bila izoblikovana iz zlata in slonove kosti. Po njej je bila pozneje od drugega mojstra napravljena velikanska soha Pallas Atene, ki je stala menda severozapadno od Partenona. V nacionalnem muzeju v Atenah, eni najlepših atenskih stavb, se vidi posnetek Fidijeve Atene Partenos.

Ko sva oblazila s tovarišem vse dele Akropole in si ogledala mesto pod gradom, sva jo mahnila zpet doli. Krenila sva na desno, da stopiva na griček, kjer so imeli stari Grki svojo »krvavo rihoto«, Aeropag. Prostor pa je zagrajen, da ne moreš vstopiti, sicer pa ni ostalo na mestu nobenega kamna razen skal, ki jih je postavila tja mati narava. Na obronku grička na desno je divje skalovje, kamor je bujna starogrška domišljija postavila bivališče Erinij, groznih osvetnic, ki so preganjale kot živa vest hudodelce. Tam v bližini sta tudi jami Apolona in Pana ter studenec Klepsidra. Tu se vidi, kako silno bujna je bila fantazija starih Grkov. Vsa ta mesta so neznatna, a najmanjše mestece je dobil v grški mitologiji svoj pomen. Pred nama leži Pniks, gričevje na katerem so atenski meščani imeli svoja

Grdo postopanje.

V Koritnici blizu Ilirske Bistrice se je odigral dogodek, ki vsaj deloma osvetljuje žalostne razmere, v katerih živi naše ljudstvo v Italiji. Pretekli teden je prišel davčni iztirjevalec iz Ilirske Bistrice k nekemu kmetu v Koritnici in zahteval od njega, naj plača 118 lir zaostalega davka za preteklo leto. Kmet je iztirjevalcu s pobotnico nepobitno dokazal, da je ta davek že plačal. Iztirjevalec je moral oditi praznih rok. Napravil se je k vdovi Marjeti Šainovi in zahteval od nje, da plača davek za preteklo leto. Šlo je menda za 50 lir. Vdova je izjavila, da je davek že plačala; iztirjevalcu je tudi pokazala zadevno pobotnico. Ta ji je pobotnico vrgel v obraz, češ da on ne pozna nikakih pobotnic; on ima zapisano in vdova mora plačati. Vdova seveda ni plačala. Naslednjega dne zagleda uboga žena na pragu istega birača z dvema karabinerjema. Pokazala je zopet pravilno pobotnico. Eden izmed karabinerjev jo pogleda, a jo vrne vdovi s prav nespodobno opazko: »Ako ne plačate, morate z nami! Komaj te izgovoril, je vrgel železne verige vdovi s tako silo na roke, da se ji je vtila kri. Nesrečno vdovo so nato vklešan odpeljali. Prišli so kakih 300 korakov iz vasi, ko pravi eden izmed karabinerjev drugemu: »Veš zdi se mi, da vendar nimava pravice tako postopati s to žensko. Drugi orožnik veli po kratkem premisleku ženi, naj gre domov. Žena pa je samozavestno zavrnila karabinerja, da hoče z njimi, da se izkaže pravica. Tedaj ji zagrozi drugi karabiner: »Andate a casa (pojdite domov)!« Vdova se je grožnje zbalala, plačala je zahtevano vsoto in se vrnila vsa prestrašena domov.

Naslednjega dne se je napolila v Bistrico na davčni urad, da protestira. Uradniku je razložila vso zadevo in zahtevala, da ji vrne denar, ker je davek dvakrat plačala. »Non credo (ne verjemem)« jo je zavrnil uradnik, a ji končno vendar vrnil denar.

Kaj pravijo italijanska višja oblastva k temu? Bilo bi umestno, da bi prizadete organe primerno poučila, da ne gre pohlevnega ljudstva s takim postopanjem razburjati in vznevoljiti. Da zahtevajo iztirjevalec po dvakrat davek, je prišlo na Primorskem že v navado. Pri izterjavanju je takšna zmešnjava, da je na nekem zborovanju sam policijski komisar priznal, da je treba enkrat napraviti red. Naj se torej napravi red, ki je tako v interesu ljudstva kakor uprave.

Smrtna kosa med našimi

V soboto, 1. t. m. ob 15. je umrl v Holzapflovih ulici 5. gospod Simon Tomažič, železn. poduradnik v p. in hišni posestnik. Pokojni je dočkal visoko starost 82 let in je bil do nedavnega za svoja leta še dokaj krepak. Pred mesecem dni je zbolel in v soboto je po hudih mukah podlegel zavrtni bolezni. Z rajnim se je umaknil iz vrst naših somišljenikov mož, ki je bil po svoji odločnosti, vestnosti in točnosti vzgled vsem tovarišem, s katerimi se je družil v raznih organizacijah. Bil je dolgoleten član naših verskih, prosvetnih in političnih organizacij in se je do zadnjega živahno vdeleževal življenja v njih. Kakor je bil vesten in točen v organizaciji, tako je bil tudi zvest in vstrajen v svojem poklicu. Nad 40 let je zvesto služil bivši južni železnici, ki mu je izposlovala v znak priznanja zlat zaslužni križec za dolgoletno zvesto službovanje. Ko so vrlemo možu slovesno izročili odklivanje, se je zbralo k tej slovesnosti izredno število stanovskih tovarišev, da proslave ta med železničarji tako redek dogodek. Rajni je bil tako v krogu svojih službenih tovarišev kakor tudi med prijatelji in znanci zelo spoštovan. O tem je pričal tudi pogreb. Kljub temu, da smrti ni bilo mogoče javiti na običajen način, se je zbralo veliko število nekdanjih stanovskih tovarišev in znancev. Pogreba se je udeležila Marijina družba za moške v Križankah korporativno z zastavo. Opazili smo odposlanstva Tretjega reda, Šentpeterskega prosvetnega društva in političnega vodstva SLS za Ljubljano ter zastopnike ravateljstva drž. železnice in mestnega dohodarstvenega urada, kjer sta uslužbena sin

in zet pokojnega. Rajnemu vrlemu starčku pokoj! Preostalam pa naše sožalje.

29. aprila je umrl na svojem domu v Osojnici v zaslednem ozemlju (Ziri) jurist Vinko Kopač iz gledne »Bajtarčkove« rodbine, iz katere je tudi dobro znani tovarnar Jernej Kopač. Gimnazijo je dovršil z maturo v škof. zavodu v št. Vidu l. 1926. Bil je vseskozi priden in vreden dijak. Posebno nagnjenje je kazal za literarno delo, za kar je imel tudi zmožnosti in gotovo bi se dobro razvil, če ga ne bi kruto napadla zavrtna jetika, usoda toliko slovenskih dijakov. Prve kali bolezni je dobil v zadnjih gimnazijskih letih, po maturi pa se je bohotno razvila. Vendar se je umrl Vinko ni preveč bal. Vedno je upal in tudi drugi z njim, da bo okrevail in kljub temu, da je že moral bitiv posteljici, se je z nado, da bo ozdravil, vpisal na juridično fakulteto. Bil pa je samo vpisan. Slišal ni niti enega predavanja! Težka je bila njegova pot od doma do Golnika in od tod v ljubljansko bolnico, katero pa je zapustil pred 14 dnevi na željo svojih staršev, da vsaj doma umrje. Ves čas svoje bolezni je bil vever in skoraj do zadnjega upal, da ozdravi. Toda stvarnik je ga poklical k sebi v cvetu mladosti, v starosti 20 let! Zvest in vdan katoliškim načelom je pridno deloval za dobro stvar zdaj tu, zdaj tam. Njegovi duši, ki je bila mirna in tiha, ni manjkalo idealnosti. Težko prizadetim staršev, katerih nada je bil ranjki Vinko, naše globoko sožalje!

V Svečini je umrl 78 let star posestnik g. Anton Dobo. Rajni je bil dobro znan po Mariboru in celih Slov. Goricah. Skozi leta in leta je kupoval po Slov. goricah teleta in jih prodajal raznim mariborskim mesarjem. Imel je lep dom pri Sv. Jurju ob Pesnici, odkoder se je preselil pred leti v Svečino, kjer je hotel v miru preživeti starost. Dobo je bil stara slovenska korenina, ki je stal vedno trdno in zvesto v taboru SLS. V njegovih goricah so se radi zbirali voditelji slovenskega naroda in se čudili duševni prožnosti starega Doboja. Bil je celo življenje krepkega zdravia, šele pred par meseci je začel tožiti o bolečinah v želodcu. Moral je v bolnico v Graz, kjer je bil pred nekaj dnevi operiran, a bilo je žal že prepozno. Pogreb se je vršil v pondeljek ob veliki udeležbi Svečincev in vseh, ki so ga spoštovali in cenili kot poštenega in delavnega moža. Ob grobu se je poslovil od njegovega dolgoletni prijatelja g. poslanca Franjo Zebot. Ostanj mu ohranjen v Slov. goricah časter spomin!

Istega dne je umrl skoraj gotovo najstarejši delavec jeseniške železotovarne Franc Štravs. Ravno na dan, ko so ga hodili njegovi tovariši krovpit, bi bil dosegel 82 leto starosti. Bil je ključavničar in delal 56 let pri enem in istem podjetju. Pred 6 meseci je nekoliko obolel ter ostal doma. Sedaj je nameraval v pokoj, katerega bi bil vsakakor zaslužil. Bil je veren krščanski mož, naročnik »Domoljuba« menda odkar izhaja, ter nikdar ni zamudil, da bi ne bil šel na volišče glasovati za SLS, katere zvest pristaž je bil. Bil je tudi zelo šegav in je rad pripovedoval, kako so se šli »vojsko« leta 1866. v Italijo, kjer je bil že izreden dogodek, če so imeli kakega mrtvega. Pokopan je bil baš na dan, ko je delavstvo praznovalo svoj delavski praznik. Možu poštenku mir in večni pokoj!

Smrtna poškodba.

Dne 2. t. m. je bil okrog polnoči pred gostilno »Pri gozdnem Tončku« smrtono varno ranjen ključavničar Franjo Sorinc. Ko je stopil iz gostilne, ga je napadel neki neznanec ter mu zadal a krepkim sunkom z nožem nevarno rano na vratu. Napadeni, ki je bil precej vinjen, se je zgrudil vsled sile udarca, toda takoj že zopet vstal in šel mirno domov, ne vedoč, da je težko ranjen. Mislil je samo, da ga je neznanec udaril s pestjo. Šele doma so opazili drugi, da je ves krvav in da ima nevarno rano na vratu, ki je silno krvavela. Poklicali so rešilni oddelek, ki je prepeljal ž umirajočega v bolnico.

Tatinska kronika.

Mariborski policiji je prišel v roke neki Frano Kramberger, ki se je bavil špečijelno s tatvinami hotelskega perila in posteljnine. Ta precej dober posel je izvrševal kot sluga raznih hotelov v Gradcu, kjer ga tamošnja policija že dolgo išče. Nazadnje je bil hotelski sluga v Mariboru »Pri zamorecu«. Ze leta 1924. je našla policija pri neki preiskavi v Mlanski ulici celo skladišče raznega posteljnega perila, madracov, finih preprog itd. Takrat je Kramberger zatrdil, da so stvari njegova last. Policija pa se je za zadevo še dalje zanimala in vprašala v Gradcu, kjer je Kramberger dalje časa služil, kako je z njegovo preteklostjo. Graška policija je poslala obvestilo, da je Kramberger pokradel najdene predmete v zdravilišču Tobelsbad pri Gradcu in v nekem drugem graškem hotelu. Na podlagi tega poročila je bil Kramberger v četrtek aretiran in izročen okrožnemu sodišču.

Zadnje čase je bilo v Mariboru izvršenih več tatvin koles, storilcev pa policija ni mogla izslediti. Te dni pa se je ujel piček, ki ima najbrže vse te tatvine na vesti. Neka gospodična je pustila v veži Velike kavarne svoje kolo, ko pa se je po nekaj minutah vrnila, kolesa ni bilo nikjer. Neki izvošček je povedal, da se je na tem kolesu odpeljal tapetnik Alojzij Kočijaž. Zvečer so ga detektivji že aretirali in priznal je, da je kolo skrtil v neki gostilni v Krčevini. Zagovarjal pa se je, da je kolo izmaknil le, ker je bil zelo pijan. Kljub tej opijanosti pa se je peljal, da bi zabrisal vsako sled, iz Maribora v Kamnico in skozi Dunajski jarek okrog v Krčevino. Ostalih kolesnih tatvin še ni priznal.

O BLEKE
lastnega izdelka Vam nudi
najceneje
JOS. ROJINA — LJUBLJANA
ALEKSANDROVA CESTA 3

Gradimo STADION
- kupujemo srečke!

Dnevne novice

★ **Gibanje Slovencev v Ameriki.** Kdor le malo zasleduje gibanje katoliško mislečih Slovencev v Ameriki, ne more prezreti razveseljivega pojava, kako zelo se udeležuje vsega organizacijskega in drugega javnega dela temkajšnje slovensko ženstvo. To dejstvo se zelo jasno zrcali v sledečih številkah: Pri K. S. K. Jednoti je sedaj včlanjenih že 49 samo ženskih društev, a med 18.000 odraslimi zavarovanci je nad 8000 žensk. Od novih društev, ki so se ustanovila lani, je bilo 8 ženskih, a izmed petih novih društev, ki so se ustanovila tekom letošnjega leta, so štiri ženska društva. V K. S. K. Jednoti so ženske članice z moškimi popolnoma enakopravne in so dobro zastopane v upravi; imajo tudi svojo podpredsednico v osebi Marije Prislant. V zadnjem času je opaziti med katoliškimi Slovenkami tudi feministično stremljenje — pametno seveda, ki ne prekinja naravne tradicije. Začele so v okviru svojih društev ustanavljati gospodinjске in družabne klube. Prvi tak klub se je ustanovil v Sheboygamu, Wis. Ameriške kat. Slovenke tudi pridno dopisujejo v slovenske liste. Agilnost ameriških Slovencev je tankajšnji naši stvari v veliko korist.

★ **Končani izpiti v šoli za rezervne peh. in art. častnike v Sarajevu.** Od 27. marca do 27. aprila so se vršili izpiti za rezervne podporučnike. Uspeh je v glavnem zelo dober. Iznaj 56 Slovencev je napravilo izpit 55 in to največ z zelo dobrim uspehom. Iz 1. čete: Albin Zerjav, Rudolf Vižintin, Srečko Pečar, Tone Korošak, Janko Moder, Rudolf Vrabič, Drago Predan, Dragotin Pečnik, Ludovik Wusar, Joža Kambič, in Blaž Lah. — Iz 3. čete: Stojan Bajč, Ivan Premerl, Ivan Kavčič, Josip Pokorn, Jakob Mlinar, Alfred Janko, Viktor Češnjovar, Miroslav Škrbec, Marijan Marolt, Stanko Burja, Drago Dominik, Franc Toni, Ante Tavčar, Mladen Črnagoj, Bogomir Plut, Ivan Čedilnik, Ljudmil Furlani, Ivan Perko, Adalbert Potočnik, Karol Pleiweis. — Iz 5. čete: Ivan Zabel, Viktor Kokot, Bogomir Avsenak, Viktor Škvarč, Josip Petrun, Ivan Kopriva, Erik Eiselt, Mirko Koželj, Filip Slokan, Zorko Kolnik, Ivan Perenič, Vinko Strahovnik, Karlo Mächtigt in Avgust Jarnovič. Iz baterije: Alojz Kokot, Josip Grešovnik, Josip Diank, Gobjmir Tominec, Alojz Obersnu, Igor Vilfan, Anton Goslar, Zoran Lapajne, Milan Kovač in Ciril Petovar.

★ **Pozor trafikantje!** Še enkrat vas opozorjujem na Uduženje trafikantov v svoje vrste, od človeka do klica, eden ne pomeni nič, združeni smo moč, katero mora vsak vpoštevati. Trafikantje z dežele, kje ste? Tudi Ljubljana še ni popolnoma zastopana. Se so malomarneži, ki se ne zavedajo svojih dolžnosti. Prijave za vstop sprejema tajništvo Uduženja tobačnih trafikantov, Sv. Petra cesta 62. Dopisnica zadostuje.

★ **Napredovanje desinfektorjev v Sloveniji.** V jeseni leta 1923 je gospod inšpektor ministrstva za narodno zdravje razpisal prvo desinfektorsko šolo pri državnem higienskem zavodu v Ljubljani. Uvedenih je bilo 7 učnih predmetov, stroga disciplina in polaganje izpitov pred določeno zdravniško komisijo. Vsak gojenec je bil po zmožnostih klasificiran in je prejel izpričevalo, podpisano po članih komisije. Spomladi leta 1924 je higienski zavod ustanovil prve desinfektorske kolone pri okrajnih glavarstvih. Isto leto je otvoril drugo desinfektorsko šolo in pridobil desinfektorje novim kolonom, katerih je zdaj že šestnajst po številu. Vsi desinfektorji so bili na podlagi strokovnega izpita in po zakonu o prevodbi nastavljeni kot zvanikiški s pripadajočo mesečno plačo, dnevniciami in kilometražo. Svoje službene prejemke so dobivali redno do danes in šele zdaj po dveh letih se je spomnilo ministrstvo za narodno zdravje in izdalo odlok, da je desinfektorje v Sloveniji postavili iz skupine zvanikiškov v vrsto služiteljev, kar znači poleg osebnega ponižanja tudi znatno skrajšanje denarnih dohodkov. Svoj čuden korak utemeljuje ministrstvo s tem, da pouka desinfektorske šole ne smatra za strokovno izobrazbo in ne upošteva tozadevnega izpita, čeprav je odobrilo pravilnik za desinfektorsko šolo. Tako so gospodje po načinu štedenja »povišali« desinfektorje brez ozira na nevarno izvrševanje njihove službe, kjer so vsak hip izpostavljeni infekciji in ne dobivajo za to nikakih epidemijskih doklad. Po drugi strani pa zahtevajo od njih znanja za pol zdravilske vede, dasi je služiteljem po zakonu obvezna le najpotrebnejša pismenost. O zadevi bomo še govorili.

★ **Kako naše carinarnice poslujejo.** Nek državni urad v Sloveniji je po naročbi dobil poštni paket šumarskega semena za spomladansko setev iz Avstrije. Na tovrstnem listu je bilo izrečno deklarirano šumarsko seme. Paket je ležal 8 dni v Mariboru pri glavni carini, nakar je bil dostavljen v Celju. V Celju se je seme ocarinilo, četudi je v smislu carinske postavke 98 šumarsko seme carine prosto. O priliki uradne intervencije pri poštni carini v svrhu najne izročitve tega semena se je nasvetovalo, naj se napravi vloga, da se šumarsko seme carine oprosti na podlagi omenjene postavke. Nasvetovana sprememba se je takoj napravila. Šumarsko seme pa se še danes po preteku nadaljnjih 10 dni ni izročilo adresatu, četudi se je takoj radi nujne setve tega semena brzojavno interveniralo pri glavni carinarni v Mariboru. Carinarna baže tudi zahteva, da državni urad plača 5 Din kolektivne za izv-

štev spremembe. Službujoči carinarnik je izjavil, da se je moralo poštno carinarno opozoriti pred prihodom paketa, da je šumarsko seme carine prosto tako, da ocarinjenje ne bi bilo sledilo. — Vsi se nehote vprašanje: Če imajo državne institucije takšne sitnosti zavoljo carinjenja, kako se mora šele goditi privatnim strankam? Kdo povrne veliko škodo, ki jo trpi narodno gospodarstvo, če tega semena sploh ne bo mogoče več sejati?

★ **Alegorija »Lijepa naše domovine«.** Hrvatski akademski slikar prof. Oton Iveković je dovršil novo sliko: alegorijo hrvatske himne. Slika predstavlja pokrajino pod Klanjcem, kjer priteče Sotla iz ozke soteske v lepo dolino; v ozadju razvaline Cezarjevega gradu. Pesnik in skladatelj himne — Mihanović in Runjanin občudujeta pokrajino, nad katero se vije vilino kolo v hrvatskih narodnih nošah. Slika reproducirajo v barvah, da se razširi med narod.

★ **Vprašanje Strossmayerjevega spomenika v zagrebškem občinskem svetu.** Kakor znano, je kipar Meštrovič že pred časom dovršil Strossmayerjev spomenik za mesto Zagreb. Zagrebčani pa se doslej še niso mogli zediniti za mesto, kjer naj se spomenik postavi. Gre za mesto pred akademijo ali za njo. Eno in drugo mesto bi zahtevalo velikih stroškov, ako bi se hotelo za spomenik primerno prirediti. Vprašanje je bilo znova na dnevnem redu v zadnji seji občinskega sveta dne 30. m. m. Kot prvi je govoril župan Heinzel in predlagal, da se postavi spomenik za akademijo, kakor želi Meštrovič. Obč. svetnik Hrustić je izjavil, da je najboljšje, če se postavi spomenik na tako mesto, kjer ga nihče videl ne bo. Škofov hrbet pa je čisto skrivljen, kolena so ostra; spomenik naj se popravi in prelje. Komunist Krndelj je rekel, da ne gre postavljati spomenikov v času, ko je toliko delavcev brez dela in brez stanovanja. Krndelja so ostro zavračali, češ, da je v Moskvi na vsakem vogalu Ljeningov spomenik. Frankovec dr. Pavelić je rekel, da je bil vedno proti Strossmayerjevemu spomeniku, ker pomenja oslabil hrvatskosti; če pa že ni drugače bo glasoval za postavitev pred akademijo, ker je ta prostodonejši nego za akademijo. Pri glasanju so z 19 proti 16 glasovom prodrli nasprotniki spomenika — komunisti in frankovci, ki so se izrekli za prostor pred akademijo. Obč. svetnik Rittig je nato v imenu svoje skupine proti temu sklepu vložil votum separaturno. Zadnje besedo ima sedaj v tej stvari veliki župan.

★ **50letnica hrvatske gasilske organizacije.** Koncem junija t. l. praznuje Hrv. gasilska Zveza, ki obsega vsa gasilska društva Hrvatske in Slavonije in deloma Bosne, svojo 50 letnico. Pripravljajo se velike slavnosti.

★ **Izkušnje poštne pripravnike za II. kategorijo** se ne bodo vršile več samo v Belgradu, temveč tudi v Zagrebu, Splitu in v Ljubljani. S tem ukrepom poštne ministrstva je poštne uradnike v Sloveniji jako ustrezno, zakaj doslej so morali vsi poštne pripravniki potovati v Belgrad na svoje stroške, kar je stalo dosti denarja, ki ga današnji državni uslužbenec silno težko utrpí.

★ **Poštni dom in 400letnica češke pošte.** Letos bodo obhajali poštni uradniki in služabniki v Českoslovaški republiki 400 letnico, kar poslujejo poštni uradi na Češkem. Velik del slavnosti se bo vršil v Poštnem domu v Pragi. Kako ponosna stavba vam je to! Hišo ali bolje rečeno ponosno palačo so sezidale poštne organizacije l. 1924. V njej je velika kavarna in radio-postaja, kino, prodajalnice kolonijalnega in manufakturnega blaga, krojaška in čevljarška delavnica, sobe za zborovanje in za tuje kolege ter več stanovanj. Poštni dom je zidan v 6 nadstropjih. Na daljšem pročelju je v vsakem nadstropju po 17 oken, na krajšem pa po 14. Poštne organizacije so dobile izdatno državno podporo, da so si postavile palačo, ki je tako poštnim uradnikom in služabnikom kakor državi sami v čast in ponos.

★ **Razpis službe:** Veliki župan Ljubljanske oblasti v Ljubljani razpisuje službeno mesto gradbenega ali kulturnega inženjera pri okrajnem hidrotehničnem oddelku v Ljubljani. Prosilci se opozarjajo na tozadevni razpis v Uradnem listu.

Ljubljana

○ **Predavanje na razstavi francoske grafike 17 in 18. stoletja** priredi Narodna galerija v Jakopičevem paviljonu v četrtek 6. maja ob pol petih popoldne. Govoril bo g. prof. René Martel, lektor ljubljanske univerze. Vabljeni so vsi prijatelji umetnosti, posebej še dijaki, za katere je vstopnina znižana na 5 dinarjev.

○ **Družba sv. Elizabete v Ljubljani.** Osr. svet družbe sv. Elizabete ima redno mesečno sejo danes v torek, 4. maja ob 4 popoldne.

○ **Katehetsk predavanje.** V sredo 5. t. m. ob 5 popoldne sestane katehetov z referatom svetnika A. Ažmana: Fr. W. Foerster — Nevarnost za pogrške pri veronauku. (Pri sestanku se določijo tudi dnevi za prejem sv. zakramentov.)

○ **Društvo slovenskih književnikov** priredi v soboto dne 8. t. m. v dramskem gledališču Cankarjevo proslavo z zelo pestro vsebino. Nastopi cela vrsta književnikov z recitacijami iz Cankarjevih del. Uvodne besede bo

OSTANKI PRI TEKSTILBAZARJU

na Krekovem trgu št. 10 v prvem nadstropju

od 1. maja zopet 20% cenejši.

govoril dr. Izidor Cankar. Opozarjamo občinstvo, da si pravočasno preskrbi vstopnice.

○ **Kolesarsko in motociklistično društvo »Savac«** v Ljubljani naproša vse gg. člane in članice, da se polnoštevilno udeležijo pogreba našega člana g. Ivana Štor, gostilničarja in posestnika. Moste, ki se vrši iz deželne bolnice danes ob pol 4 popoldne. — Odbor.

○ **Opozorilo članom Okrožnega urada za zavarovanje delavcev.** Radi preselitve ambulatorijev in ekspoziture v novo uradno poslopje na Miklošičevi cesti št. 20, pritičje, se od srede dne 5. maja 1926 dalje vrše vsak delavnik ordinacije gg. zdravnikov po naslednjem redu: **Za splošno medicino:** Od 8 do pol 10 g. dr. Janežič Pavel, od 9 do pol 11 g. dr. Zajec Ivan, od pol 11 do 12 g. dr. Kanc Pavel, od pol 12 do 17 g. dr. Drobnič Ivan. — **Za pljučne bolezni:** Od pol 12 do pol 13 g. dr. Jamar Tone. — **Za kirurgijo** (rane, telesne poškodbe in podobno): Od pol 14 do pol 15 g. dr. Kraje Pavel, od 16 do 17 g. dr. Mlinar Franc. — **Za otroške bolezni** (obnem posvetovalnica za matere): Od pol 14 do pol 15 g. dr. Derž Bogdan. — **Za ženske bolezni in porodništvo:** Od 11 do 12 g. dr. Pin-

tar Ivan. — **Za kožne in spolne bolezni:** Od 13 do 14 g. dr. Demšar Jernej (v četrtih ne ordinira). — **Začasno,** do nabave instrumentov ter oprave, ordinirajo na svojih stanovanjih: **Za živčne bolezni:** Od 14 do 15 g. dr. Robida Ivan (ordinira v Dalmatinovi ul. 3, pritičje). — **Za ošesne bolezni:** Od 9 do 11 g. dr. Dereani Ernest (ordinira v Frančiškanski ulici 4, pritičje). — **Za bolezni v ušesih, nosu in vratu ter ošesne bolezni:** Od 11 do 12 ter od 14 do 15 g. dr. Pogačnik Josip (ordinira na Kralja Petra trgu 8, pritičje). — **Nakaznice za zdravnika** se izdajajo na Miklošičevi cesti št. 20, pritičje, levo, vsak delavnik od 8 do 17. Pravica do pomoči ob bolezni in nezgodi se dokaže z potrdilom delodajalca (§ 15 ZZZ), da je zavarovavec reanično zaposlen. Gg. delodajalce, ki imajo v svojih obratih afiširane razpredelnice o dosedanjih ordinacijah se naproša, da popravijo na njih naslednje izpremembe: G. dr. Demšar Jernej ordinira od 13 do 14 mesto od 8 do 9. G. dr. Jamar Tone ordinira od pol 12 do pol 13 (mesto od pol 13 do pol 14). G. dr. Pintar Ivan ordinira od 11 do 12 mesto od pol 13 do pol 14).

Požar v ljubljanski mestni elektrarni.

SINOČI OD 9.—10. URE ZVEČER JE ZAČELA GORETI KUPOLA MESTNE ELEKTRARNE. — VELIKO RAZBURJENJE V LJUBLJANI. — VSLED TAKOJŠNJE POMOČI MESTNIH GASILCEV SE OGENJ NI RAZŠIRIL.

Sinoči okoli devete ure se je pričelo svetlikati na strehi ljubljanske električne centrale. Pozni šetaleci ljubljanskega gradu so radovedno opazovali to čudno in nenavadno svetlikanje tam nekje v bližini kolodvora. Deset minut nato je prišel neki deček v Mestni dom, kjer je alarmiral požarno postajo, ki je takoj odhitela z avtomobilom v Slomškovo ulico, kjer je ogenj z bliskovito naglico objemal zračno kupolo ljubljanske električne centrale. Ognjegasci so v hipu napeljali iz obeh hidrantov v Slomškovi ulici cevi po stopnišču na streho. Videlo se je takoj, da hidranti, ki imajo kakih pet atmosfer, ognju ne bodo kos. Požar se je še vedno širil. Že so prodirali plameni izza kupole in so lizali posamezne ogle strehe električne centrale. Plamen se je jel mogočno dvigati v temno noč in razsvetljevati okolico elektrarne. Ljubljanci so drli iz vseh ulic in rinili pred poslopje električne centrale. Kmalu na to sta počila na gradu dva strela. V istem trenutku je prišla na kraj nesreče tudi motorna brizgalna in policija, ki je mahoma napravila okoli centrale vzoren red. Rezko je zabrela motorna brizgalna ter pričela bruhati iz dveh cevi z močjo šestnajstih atmosfer vodo križem na kupolo, ki je bila tedaj že popolnoma v plamenu. Obnem je pomagal še desni hidrant ob Resljevi. Učinek je bil hiter

in silovit. Ognjegasci so imeli težaven položaj, ker je streha elektrarne težko pristopna. Razventega je kupola vsa obita s pločevino, pod katero so goreli leseni deli, ki so že vžigali streho na notranji strani centrale. Kakor bi iz koša sipal, so padali ogorki v centralo na dinamo motorje. Med gledajočim občinstvom ter stanovali okoli centrale je zavladala precejšna panika radi nafte, ki bi se lahko vnela ob tej priliki. Uslužbenci pa so na srečo takoj že spočetka odstranili vse, kar bi moglo katastrofo povečati.

Ob tritretu na enajst je motorna brizgalna prenehala z delom. Ogenj je bil popolnoma pogasjen. Gasilci so ostali na svojih mestih s hidranti še do pol dvanajstih tako, da so pogasili še vse tleče ogorke za streho. Kupola je zgorela. V strojnici je bilo seveda veliko vode.

Ker je bila pomoč hitra, pač škoda ni posebno velika.

Vzrok nesreče pripisujejo očividci Dieslovemu motorju, ki ima bojda cev izpeljano skozi zračno kupolo. Natančna preiskava bo dognala šele pravi vzrok požara in resnično materijalno škodo. Deset minut pred polnočjo sta se oba avtomobila z ognjegasci vrnila v Mestni dom.

Maribor

□ **Dvornosodni nadsvetnik g. Fon** je zapustil bolnico in odšel kot rekonvalescent v domačo okrbno.

□ **Nov odvetnik v Mariboru.** V kratkem se naseli v Mariboru odvetnik dr. J. Lešnik iz Rogatca.

□ **Motociklisti** so preteklo nedeljo imeli tekmo preko glavnega mosta.

□ **Socialistični sprevod 1. maja.** Mariborski socialisti so praznovali 1. maj že na predvečer v Götzovi dvorani. Sprevod drugi dan ni bil nič izrednega. 9 kolesarjev, 15 telovadcev, 21 telovadk 14 otrok in do 150 drugih ljudi je šlo za godbo. Ko se je sprevod vračal iz Gambrove dvorane preko Slomškovega trga, je policija prepovedala sprevod. Socialisti so bili precej ogorčeni. Več veselja kot ta sprevod so napravili mladi sladoledarji, ki so hoteli napraviti svoj »gšeft« z rdečo barvo. Prodajali so le rdeči sladolede, svoje vozičke in svoje klobuke so pa kar zavili v rdeče trakove. Tudi voz delavske pekarnice je bil ta dan ves rdečkast. Rdeči zastavi sta viseli na socialističnem ljudskem domu.

□ **V poslopju velikega županstva** bi bilo potrebno v pritičju namestiti orientacijske table, da se občinstvo lahko orientira, kje se nahajajo posamezni uradi. Tako pa mora clovek, ki ni posebno dobro znan, letati iz nadstropja v nadstropje ter iskati kak oddelek po pol ure, ker ne najde dostikrat na hodnikih nikogar, ki bi ga pravilno informiral. Enake table so bile svoj čas v vsakem nadstropju, pozneje pa so izginile. Umestno bi bilo, da bi imeli gg. uradniki na vratih pisarn svoje vizitke, da se jih v slučajih potrebe lahko hitro najde.

□ **Kap je zadela** trgoveca g. Vincetiča, brata zemunskega župnika msgr. Vincetiča.

□ **Organizacija invalidov** je dobila gerenta I. O. zveze invalidov je s posebnim odlokom imenoval g. Goleža za gerenta podružnice Zveze invalidov v Mariboru.

□ **Mariborska tiskarna,** do zdaj d. d. je postala zadruga. Nova zadruga prevzame nase vse delnice bivše Mariborske d. d. in jih krije deloma v gotovini deloma z vrednostnimi papirji.

□ **Smemo popraviti?** »Marburger Zeitung« je že dvakrat objavila brošuro o tujskem prometu, ki jo je spisal dr. Rudolf Andrejka, pa avtorja dosledno piše dr. Rudolf Andrej Kas.

□ **Brezprimerna predznost.** Prvi maj so slavili tudi avstrijski železničarji. Opletli so stroj vlaka, ki je peljal prvoga maja kot prvi preko meje v Maribor s hrastovim perjem, na lokomotivi je viselo vse polno frankfurtaric in na vagonih so bili pritrjeni veliki napis: »Heil und Sieg.« S tako opremljenim vlakom so pripeljali do Št. Ilja in hoteli tako izzivaje peljati celo v Maribor, a so jim naši železničarji že v Št. Ilju potrgali z vozov in lokomotive izzivalne zastave in napise. Kako bi se neki godilo našim železničarjem, ako bi se drznili z zgoraj opisanim izzivanjem preko meje pri Špilju?

□ **Požar.** V nedeljo zvečer okrog 9. ure je nastal požar v viničarji posestnika Pözl-a v Lajtersbergu. Ogenj se je takoj razširil tudi na hlevsko poslopje. Gasit je prispela mariborska požarna bramba z avtoturbinsko in motorno brizgalno pod poveljstvom g. Volterja. K sreči je bil v bližini ribnik, kjer so brizgalne lahko črpale vodo, tako, da se je posrečilo požar kmalu omejiti. Hlev je pogorel do tal, na viničarji pa samo streha, dočim sta ostali v bližini stoječe gospodarsko poslopje in stanovanjska hiša nedotaknjeni.

□ **Kap je zadela** dne 2. t. m. 34 letno šilviljo gospo Antonijo Korošec v stanovanju v Strossmayerjevi ulici št. 5. Pozvan je bil rešilni odelek, ki pa je našel gospo že mrtvo.

□ **II. velika dobrodelna tombola** nižjih poštne in brzojavnih uslužbenecv. Dne 9. maja t. l. priredi podružnica nižjih poštne in brzojavnih uslužbenecv ob 15. uri na glavnem trgu veliko dobrodelno tombolo. V slučaju slabega vremena se preloži na nedeljo dne 16. maja t. l. Vsaka tablica stane 2 Din 50 para. Tablice prodajajo vsi pismonoše in trafike. Dobitki so sledeči: I. tombola: Pohištvo (spalna soba.) II. tombola: Singer šivalni

stroj. III. tombola: zlata moška ura. IV. tombola: moško kolo »Neger«. V tombola: 4 metre bukovih drv in mnogo drugih dobitkov. Čisti dobiček je namenjen bolnim in podpore potrebnim članom njih vdovam in sirotam. Dobitki so izloženi na grajskem trgu v oknu trgovine zadružnih mizarjev.

□ Dve nepoboljšljivi sovražnici sta Jera Lenard in Antonija Fajs, ki sta se pred par dnevi stekli v neko tretjo žensko pred gostilno Anderle. Komaj jima je policija malo ohladila jezo, je že zopet zavrela kri in v Mesarski ulici sta si pretekli petek skočili v lase. Pretep obeh žensk je privabil celo množico radovednežev, ki so krohotaje gledali nenačuden dvoboj. Šele prihod stražnika ju je razgal narazen. Jera je srečno pobegnila, dočim je Antonija stražnik aretiral.

□ Puščanje konj brez nadzorstva. Policija zelo strogo postopa proti onim voznikom, ki puščajo na cesti konje brez nadzorstva. Dogodilo se je namreč že večkrat, da so se konji nenadoma splašili ter zdirjali z vozom po ulici. Pretekle dni je bilo prijavljenih več takih slučajev in pocestniki konj, oziroma vozniki bodo občitno kaznovani.

□ Nov gosliniški vrt si urejuje na Glavnem trgu gostilničar g. Zaklon pred pivovarno Tschelligi. Vrt obdaja lična železna ograja.

□ Nepreviden kolesar. Neki Langeršek Franc se je vozil s kolesom po strmi Mesarski ulici. Vozil je precej hitro ter prepozno zvonil, ko je dohitel staro kolporterko Kellner Marijo. Zaletel se ji je s kolesom v hrbet ter jo vrgel na tla. Zadobila je precej hude poškodbe na rokah.

□ Nesrečen skok. Težko se je ponesrečil Jakob Bučnik, gredeč s ženo domov iz nekega vinotoča v Lajtersbergu. Hotel je skočiti preko majhnega jarka, pri tem pa je tako nerodno padel, da si je zlomil nogo. Prepeljali so ga v bolnico.

□ Sejmsko poročilo. Na svinski sejm dne 30. IV. se je pripeljalo 324 svinj, 4 ovce, 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 8 tednov stari eden po Din 100—125, 7 do 9 tednov stari eden po Din 150—200, 3 do 4 mesece stari eden Din 350—380, 5 do 7 mesecev stari eden po Din 400—425, 8 do 10 mesecev stari Din 550—560, 1 leto stari eden po Din 1500—1600, 1 kg žive teže po Din 10.50 do 12.50, 1 kg mrtve teže po Din 15—17, koza po Din 150. Prodalo se je 193 svinj, 1 koza.

GOSPODOM DUHOVNIKOM

se nudi ugodna prilika pri nakupu **dežnih plaščev** vseh vrst iz gumijaz od Din 200 naprej kakor tudi **pelérine** iz velblodove dlake od Din 400 naprej pri tvrdki.

Fran Lukič, Ljubljana, Pred Škofijo 19

Celje

□ Gledališče. V torek, dne 4. maja gostuje zopet v Mestnem gledališču osebje Narodnega gledališča iz Ljubljane, ki bo uprizorilo tragedijo Henrik IV. od Pirandella v treh dejanjih. Glavno vlogo igra Rogoz in Marija Vera. Prepričani smo, da se bo celjsko občinstvo vendarle zavedalo važnosti teh umetniških prireditev in pohitelo v polnem številu v gledališče. Pričetek igre je ob 8. uri zvečer in traja do pol 11. ure zvečer.

□ Prireditev dijaške akademije je izpadla v soboto prav zadovoljivo. Natančneje poročilo priobčimo jutri.

Ptuj

□ Slovesnost blagoslavljanja novih orgel v minoritski cerkvi se bo vršila po sledečem prevz. knezoškofa dr. Karlina in tujih gostov. Zvečer na vrtu minoritskega samostana serepada, pri kateri sodeluje Slovensko pevsko društvo in dijaški tamburaški zbor minoritskega sementišča. V nedeljo, dne 9. maja ob 9. uri dopolne blagoslovitev orgel, po blagoslovu pridiga prevz. knezoškofa dr. Karlina. Po pridigi slovesna sveta maša, pri kateri bo pel župnijski cerkveni zbor pod vodstvom učitelja A. Stritarja.

□ Spored cerkvenega koncerta, ki se bo vršil dne 9. maja 1926 ob priliki blagoslavljanja novih orgel v župni cerkvi sv. Petra in Pavla v Ptuj. Pri koncertu sodelujejo gg.: P. Hugolin Sattner, St. Premrl, P. Kamilo Kolb, prof. N. Goller in ptujsko Slovensko pevsko društvo: I. I. S. Bach: Zaigra in fuga v C-duru, igra na orgljah g. St. Premrl; 2. St. Premrl: »Dobrotno nam ohrani dom in rod«, poje mešani zbor Slov. pevskega društva. 3. Fr. Dugan: »Salve Regina«, poje bariton solo s spremljevanjem orgel g. P. Kamilo Kolb. 4. A. Guilmant: Pastoral v A-duru, igra na orgljah g. St. Premrl. 5. Dr. Fr. Kimovec: »Oče naš«, poje mešani zbor Slov. pevskega društva. 6. Bossi: »Redemtion« izvajata na orgljah g. St. Premrl. 7. P. H. Sattner: »Slavite Marijoc«, poje mešani zbor Slov. pevskega društva. 8. I. S. Bach: Recitativ in arija iz kantate 82. poje bariton solo s spremljevanjem orgel P. Kamilo Kolb. 9. Polleri: Tokata v E-duru. — Koncert se vrši ob pol 4. popoldne in ob 8. uri večer.

Novo mesto

□ Sodniški izpit je napravil pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani tukajšnji avskultant Franc Slabe.

□ Redek slučaj. V četrtek so pokopali v šmihelu Martina Lužarja, cestarja iz Broda in njegovo ženo, in sicer oba naenkrat. Žena je umrla v torek podnevi, mož pa zvečer, tako

da sta oba hkrati ležala na parah in imela tudi en sam pogreb.

Ribnica

□ Poroke. Dne 28. aprila so bili poročeni v Ribnici sledeči pari: g. Anton Lovšin iz Goribevasi št. 34 z gđ. Frančiško Andolšek iz Jurjevce št. 28. G. Andrej Andolšek iz Jurjevce št. 32 z gđ. Marijo Hrovat iz Prigorice št. 52. G. Mišel Šile iz Brega št. 8 z gđ. Antonijo Lavrič, Mallog št. 32, župnija Loški potok.

□ Najdemo kolo. Dne 18. t. m. je bilo najdeno pod Jurjevico na njivi poleg ceste dobro ohranjeno moško kolo. Kolo je bilo ukradeno pri Picu, pa se je tat najbrže skesal in pustil kolo na cesti.

Vrhnika

□ Občinski proračun je bil zadnji up, zadnja nada naših demokratov, da vržejo sedanega župana in dobijo tili zaželenega gerenta. Pri tem delu so jim pridno sekundirali socialisti obeh barv. Pa človek obrača, Bog pa obrne. Tako je bilo tudi sedaj. S to pritožbo na g. Baltiča — upamo, da zadaj — so se pa gospodje iz opozicije silno uredali. Namesto gerentstva zvišanje doklad; in namesto pobitih klerikalcev nejevolja lastnih volivcev. To je poper, ki gospode žge, da je joj. Zlasti peče socialiste. Tako je eden njihovih vzdihnil: »Dvema služiti je težko:« Verjamemo!

□ Kolodvor Verd brez pitne vode. Prejeli smo pritožbo, da na kolodvoru Verd ni pitne vode. Potniki, ki čakajo vlakov, in tudi drugi, ki so zaposleni na kolodvoru, morajo trpeti žejo. Prosimo železniško upravo, da temu nedostatku odpomore.

Jesenice

□ Zadržna vožnja. Vlakoopremno osebje, ki vozi iz Ljubljane, ne pelje samo do Jesenic, ampak do Boh. Bistricice odnočno do Podbrda. 1. maja je imel prvi vlak, ki odpelje iz Ljubljane ob sedmih zjutraj, g. Anton Kravanja službo vlakovodje. Na Jesenicah se je še veselo pomenkoval s tovariši do odhoda vlaka ob pol 10. Pripeljal je v Bistrico, nato pa skozi predor v Podbrdo, kjer je še vse službene posle opravil. Ko se je vlak vračal, je Kravanja med vožnjo skozi predor umrl. Prenešeli so ga v mrtvašnico v Boh. Bistrici. Bil je čištan in spoštovan od svojih predstojnikov in tovarišev.

□ Težak transport. Na južni strani Jesenic se dviga Možaklja, ki ima nekako 1000 m morske višine. Skoraj na vrhu kuhaajo oglarji ogelje in enemu teh oglarjev je v četrtki nenadoma zbolela žena, katera mu je pri delu pomagala. Ni preostajalo drugega kot da jo je naložil na sani ter ponoči ob dveh po nevarnih, strmih grebenih pripeljal v dolino, kjer je zbudil ljudi, da so mu posodili ročni vozček, na katerem je od bolečin zvijajočo se ženo pripeljal do zdravnika. Ta je takoj odredil, da so jo s prvim jutranjim vlakom prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Šoštanj

□ V cvetovi naravi praznujemo Cvetka ali sv. Florijana 4. maja pri zgodovinsko znameniti cerkvi sv. Florijana pod Sv. Križem. Bo pridiga in sv. maša v cerkvi in tudi gorska pridiga na prostem pred staro cerkvico na skali. V nedeljo 9. maja pridejo pa gasilci v velikem številu častit svojega zavetnika in kakor čujemo, pride tudi novostanovljena močnadelavska godba. Porabite ta dneva za majniški izlet k tej znameniti cerkvi iz turških časov. — Vsem, ki že težko čakajo na vpriporitev »Miklove Zalec« sporočamo, da so vse ovire srečno premagane in se bo vpriporila na Vnebohod dne 13. maja in ponovila v nedeljo 16. maja. Obakrat ob 3. popoldne. Ker je velikansko zanimanje, si preskrbite pravočasno vstopnice v predprodaji v kaplaniji.

Prekmurje

□ Vél. Polana. Predsednik tukajšnje naše politične organizacije g. Ivan Zver se je poslovil od nas; odšel je za kruhom v Kanado. Vnetemu pristašu in gorečemu delavcu za mnogo kršč. misli izrekamo za ves njegov trud iskreno zahvalo ter mu želimo srečo na pot.

□ Pucenci. Dne 27. aprila je umrl v Budimpešti v Elizabetnem sanatoriju g. Kuzmič Kalman, gostilničar v Pucencih. Njegovo truplo bodo prepeljali v domači kraj.

□ Martjanci. Po večletnem prestanku bo 6. maja pri nas zopet kramarski in živinski sejem. Oblast je dovolila, da se bodo smeli vršiti pri nas zopet isti sejmi, ki so se svojčas vršili; t. j. trije vsako leto: zgoraj navedenega dne, 6. avgusta in 11. novembra.

Dopisi

□ St. Jurij pri Grosupljem. Zapustil nas je g. učitelj Franc Gruden, ker je bil nenadoma prestavljen. Čeravno je bil malo časa pri nas, je bil splošno priljubljen. Bil je navdušen pevec, sodeloval je pri tukajšnjem pevskem odseku. Zelo ga pogrešamo; ostane nam v trajno hvaležnem spominu in mu izrekamo tem potom iskreno zahvalo za ves trud. — Čas za orlovsko prireditev nam hitro poteka. Sprejem bo pri jutranjih vlakih na Grosupljem, odtod spredok v sv. maši, ki se bo brala na prostem; pričakujemo, da bo spoved nad vse veličasten. Posameznim odsekom smo razposlali okrožnice ozir. vabila. Prosimo odseke, naj nanje takoj odgovore. Kakor smo že v okrožnicah oziroma v vabilih prosili, prosimo tudi druge pevce in pevke bližnje in daljnje za sodelovanje pri skupnem petju pri sv. maši. Peto se bo, kar se je pri zadnjem kat. shodu v Ljubljani. — Opozarjamo že danes, da bomo imeli bogat srečelov, kostrun, ki se bo dobil za 1 Din. Že težko pričakuje novega gospodarja. Avio in vozovi iz Grosupljeja v St. Jurij in obratno bodo na razpolago. Za polovično vožnjo na železnici smo zaprosili. Bog živ!

□ Stari trg pri Ložu. 1. 5. se je otvorila tel. zveza Starega trga preko Rakeka s svetom. Za to zvezo so rega trga preko Rakeka s svetom. Za to zvezo so morali domačini zbrati visoke lišoce dinarjev. — 31. maja zjutraj pred 7. uro odide okoli 570 udeležencev (toliko je dosedaj prišlo) s svojim vlakom na Bled, kjer se takoj popeljejo na Otok. Po sv. maši odmor za kosilo na otoku, potem ogled Bleda, proti večeru z vlakom do Otoč. Na Brezjah pobožnost in spovedovanje. 1. junija več sv. maš in skupno sv. obhajilo. Okoli 9. ure z vlakom iz Otoč do Ljubljane, okrog 3. pop. z vlakom na Rakek. Natančne navodila, točen spored in izkaznice dobe pravočasno v roke vsi udeleženci. — Sv. birma v Starem trgu pri Ložu bo na Vnebohod 13. maja. G. škof pride iz Grahovega v poned. 10. maja popoldne po 4. uri v Stari trg, obišče 11. in 12. maja bole in nekaj podružnic, popoldne 13. pa odide v Babno polje. Vsi župljani, ki spoštujejo v g. škofu cerkvenega predstojnika, ljudskega dobrotnika in narodnega voditelja, ga žele slovesno pozdraviti ob prihodu in mu bivanje v lepi loški dolini storiti prijetno. — Na Križni gori, ki nudi krasen razgled na cerkniško in loško dolino, snežnik in Kamniške

planine bo 9. maja (5. nedelja po Vel. noči) romarski shod. Krasote majeve narave in na novo osnažena okolica cerkve bo veselo presenetila vse obiskovalce. Tudi izletniki med tednom dobe najpotrebnejša obvestila pri novem cerkveniku.

□ Tržič. Na dan 4. maja praznuje naš trg tradicionalni praznik sv. Florijana. Vrši se gasilska maša ter procesija. Posrečilo se je pridobiti sodelovanje znane godbe jugosl. železničarjev iz Ljubljane. Le-ta priredi tudi promenačni koncert na trgu in sicer od pol 12 do pol 1 ure pop. Ob pol 3 popoldne se vrši vrtni koncert v gostilni Primožič v Pristavi pri Tržiču; čisti dobiček je namenjen nabavi gasilnega orodja. Posebno sosedna društva lahko vrnejo obiske vedno uslužnemu gasilnemu društvu v Tržiču.

Cerkveni vestnik

□ Romanje na Trsat! Katoliško prosvetno društvo v Škofji Loki priredi o Velikem šmarnu dne 15. avgusta t. l. romanje na Trsat za celo Loško delokrajje ne samo za svoje člane in se nam lahko vsakdo pridruži. Prijave in vplačila sprejema društvena blagajničarka gđ. Debeljak Minka, Škofja Loka, do 1. julija t. l. Vožnja tja in sem stane 150 Din. Upamo, da nas na otoku Krku sprejme krški škof naš rojak dr. Srebrnič. Vljudno prosimo p. n. župne urade, da poslano okrožnico javijo in priporočijo.

□ Romanje na Trsat. Na mnoga vprašanja odgovarjamo sledeče: Poseben vlak za romarje na Trsat odide iz Ljubljane v soboto 29. maja okrog 3. Vožnja je polovična. Vsak kupi na svoji postaji karto do Sušaka, ki bo veljala za nazaj. Vožnja iz Ljubljane do Sušaka stane 117 Din 50 p. Po tem lahko izračuna vsak vsaj približno, koliko ga bo vožnja po vlaku stala. Za vožnjo po morju in za vse druge stroške, ki jih ima društvo, bo treba plačati še 50 Din. Za hrano si vsak sam skrbi. Oni, ki žele romati na Trsat, naj se čimprej javijo na naslov: Kat. prosvetno društvo na Homcu, p. Radomlje. Denarja zaenkrat še ni treba pošiljati.

□ Tetaji duhovnih vaj v »Domu duh. vaj« v Ljubljani za drugo četrtletje 1926. 1. do 5. maja za mladeniče — 18. do 17. maja za železničarje — 22. do 26. maja za moške — 3. do 7. junija za mladeniče — 14. do 18. maja za duhovnike — 19. do 23. maja za mladeniče — 26. do 30. maja za delavce.

□ Vsak tečaj se začne zvečer vsakega dne in konča zjutraj zadnjega zgoraj omenjenega dne. Udeleženci naj bodo v »Domu« do 6. ure zvečer prvega dne. — Za udeležbo se je treba pravočasno po dopisnici prijaviti na: Vodstvo »Doma duhovnih vaj«, Ljubljana, Zrinjskega 9 in povedati, kdaj kdo želi opraviti duhovne vaje. Kdor se je prijavil, pa bi bil iz važnega vzroka zadržan priti,

Kulturni pregled

Otvoritev razstave francoske grafike 17. in 18. stoletja.

Naša podjetna Narodna galerija, ki je prva jela slovensko javnost seznanjati s sistematično urejenimi umetninami naše preteklosti, porablja vsako priložnost, da pokaže Slovincem tudi dela tujih umetniških kultur. Tako je sedaj priredila razstavo francoske grafike 17. in 18. stoletja ter jo preteklo soboto, dne 1. maja, slovesno otvorila v Jakopičevem paviljonu. V paviljonu, ki je za čas kratke razstave zunaj okrašen s francosko trikoloro, se je ob pol 13. uri zbralo odlično in številno občinstvo. Opazili smo francoskega konzula g. Flachea, zagrebškega francoskega lektorja g. Varnierja, rektorja ljubljanske univerze dr. Pitamice, zastopnika ljubljanskega mesta dr. Puca in dr. Zarnika, dr. Ravniharja, Antona Kristana, Otona Zupančiča, dr. Vindišerja, mnogo odličnih dam, umetnikov in zastopnikov prosvetnih korporacij. V imenu Narodne galerije je navzoče pozdravil tajnik Narodne galerije dr. Cankar, ki je izrekel toplo zahvalo Francoski družbi za umetniško propagando in izmenjavo, po kateri se je razstava omogočila, in poudaril važnost te razstave, ker je po večini zbirka del 18. stoletja, ko je stala francoska umetnost na prvem in vodilnem mestu v Evropi. Nato je prof. René Martel v francoskem jeziku zahvalil Narodno galerijo za lepo prireditev, zlasti gg. Janeza Zormanana in dr. Mesesnela, ki sta jo okusno uredila, ter na kratko karakteriziral umetnost, ki je na razstavi zastopna. Kakor smo zvedeli, se ima kmalu vršiti na razstavi predavanje prof. Martela o francoski umetnosti. — Razstava obsega okrog 120 listov, med katerimi so zastopana vsa najslavnejša francoska imena 17. in 18. stoletja, in ostane odprta samo 14 dni, na kar se neprodana dela vrnejo v domovino.

Uspeh slovenskega slikarja v Benetkah.

Akad. slikar in kipar Tone Kralj je postal na mednarodno razstavo v Benetkah svoj Pasijon. Stroga jury, ki je odklonila silno množico drugih plastik za razstavo, je sprejela delo našega umetnika enoglasno v veliko razburjenje Italijanov, katerim so bila dela odklonjena. Čestitamo.

Slovenska opera v Splitu.

Za gostovanje slovenske opere v Sarajevu, Dubrovniku in Splitu vlada povsod veliko zanimanje. Časopisje obširno piše o delih, ki jih igra slovenska opera. Zlasti je zanimiv članek o razvoju slovenskega gledališča, ki ga je priobčila splitska »Nova doba«. Prva slovenska predstava v Ljubljani je bila l. 1670. V drugem članku navaja isti list posamezne umetnike ter končuje, »da so Slovenci vobče znani kot vestni v svojih izvedbah. Zato jih tudi splitsko meščanstvo pričakuje z največjim interesom.« Operno osebje je prispelo v Split v petek popoldne s parobrodom »Kumanovo«. Ob prihodu ga je sprejelo številno občinstvo. V imenu občine ga je pozdravil prof. Barač.

naj se pravočasno odglasi, da napravi mesto drugemu. Oskrbnina znaša za ves čas 120 Din.

□ Vodstvo »Doma duh. vaj«. Apostolstvo sv. Cirila in Metoda spada med naše najvažnejše verske organizacije. Dne 11. marca 1926 je sveti oče Pij XI. vsem udom dovolil podobne milosti kakor jih imajo udje DSV, duhovnikom pa take pravice, kakor jih ima »Unio cleric«. S tem je krepko poudarjena važnost te družbe. Sedaj se tiska letno poročilo. Vse poverjenike prosimo, naj takoj pošljejo nabrane prispevke, da se objavijo v letnem poročilu.

Naše dijaštvo

□ Na 50. rednem obnem zboru J. K. A. D. »Zarjec« je bil izvoljen sledeči odbor: Preds.: Maksim Sevek, stud. phil.; tajnik: Joško Krošelj, stud. phil.; blagajnik: Miroslav Tozon, stud. iur.; gospodar: Makso Rak, stud. phil.; arhivar: Avgust Novak, cand. iur.; revizorja: Jože Humer, stud. iur., France Hartman, cand. iur.

□ J. k. a. d. »Danica« ima danes ob 8. zvečer občni zbor. Starešine in člani br. društev vabljeni.

Za učiteljstvo

□ Podružnica Slomškove zveze za novomeški in črnomeljski okraj zboruje v soboto dne 15. maja t. l. v Javorju. Izstopna postaja Radohova vas. Odhod s vlakom, ki vozi ob pol 8 zjutraj iz Novega mesta. — Predava. tov. Smolik in tov. Skebe. — Za kosilo se je javiti tov. Jevnikarju, učitelju v St. Vidu pri Stični. — Na obveznost v udeležbi apelira načelnik.

Orel

□ Orlovski odsek za Vrhniki priredi 13. maja popoldanski javni nastop. Spored: Ob pol 2 spreved skozi trg v farno cerkev. Ob 2 šmarnice in ob pol 4 javni telovadni nastop. Po telovadbi prosta zabava, šaljiva pošta, srečelov. Ker je Vrhnika pripravna za izlete in je tudi dobra zveza z vlaki, vabi k obilni udeležbi odbor.

Naznanila

□ Društvo najemnikov za Slovenijo opozarja, da se vrši prihodnja javna odborova seja v sredo dne 5. maja 1926 ob 20 uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure pojasnila Sv. Petra cesta št. 12, podprillice, vhod iz ulice Za česlom.

□ Električna zadruga v Spod. Siški opozarja vse svoje člane, da se vrši redni občni zbor v nedeljo dne 9. maja t. l. v ljudski šoli v Spod. Siški.

□ Društvo slovenskih sodnikov ima svoj občni zbor dne 9. maja 1926 ob 10. dopoldne v dvorani št. 17 okrožnega sodišča v Celju.

Zvečer se je vršila prva predstava. Peli so Wagnerjeva »Večnega mornarja«. Nova doba je prinesla obširen članek o zgodovinskem ozadju opere »Boris Godunov«. Ljubljanska opera bo gostovala v Splitu do četrta.

Ljubljansko gledališče

Drama.

Začetek ob 8. zvečer.

Torek, dne 4. maja: Zaprtlo.
Sreda, dne 5. maja: PYGMALION. Red A.
Četrtek, dne 6. maja: BORBA. Izven.
Petek, dne 7. maja: IDIOT. Red E.

Mariborsko gledališče

Repertoar:

Torek, dne 4. maja ob 20. uri: »GREH. Ab. A. — Krstna predstava: Greh od A. Cerkevnik.
□ Ognjenike na mariborskem odru. V najkrajšem čas vpripori mariborska drama v prevodu in režiji g. Joško Koviča zanimivo in velezabavno veseligrro od L. Fulde »Ognjenike« (»Der Vulkan«). O delu in pisatelju več prihodnjtj.

Knjige in revije

□ Mladikac. 5. številka tega najboljšega slovenskega družinskega lista prinaša naslednjo vsebino: Leposlovje: M. Malešič, Kruh. B. Magajna, Talita, kumi! Orczy-Poljanec, Za Cezarja. Pesmi: L. Turšič, Marija Pomagaj, Maj. J. Pucelj, Siromakova pomladna, Pomladna legenda. S. Kosovel, Peter kamenar. Poljudno znanstvo: Lojze Res, »Kraljica morjac«. V. Sleska, Langusova doba. Slike: G. Belini, Mati božja z Detetom, Benetke, pogled z morja na Doževo palačo, most Rialto, Markov tro, golobje, kanal, Tizian, Mati božja s črešnjami, Tintoretto, Sv. Nikolaj, M. Pernhart, Schrottenthurm pri Celovcu pozimi. P. Veronese, Alegorija pridnosti. Pri »Lisčkovih« so skrbni in veseli. »Lačen, lačen!« kliče mladi drozd mamico. Indijski romarji. Turkinje v stari noši in moderne Turkinje. Pisano polje: J. B. Sedivy, Dogodki na daljnem Vzhodu ne Evropa. Drobline. Nove knjige. Krivogled. I. Košičal, Slovniški brus. Inž. C. Jeglič, Nagelj. Dr. Breclij, O prehrani. Mati. Moda. Kuharica. Sale. Carodej. Uganke.

□ Vigredne. Vsebinska 5. številke: Cilka Vračkova: Njej — Njenih rož! P. Krizostom: Marija — sre deklinski hrepenenje. Po dr. M. Gattererju: Zakon in devišstvo. O. S.: Samoljubje in ljubezen. Od srca do srca. St. Savinšek: Arhitektura ali stavharstvo. Franjo Neubauer: Moj maj. I. K. Tebi, Marija! II. Vračam se. III. V Tvojem srcu. Zdrava, roža Marija: Slavko Savinšek: Angelica (Dalje). L. Turšič: »Jurčič« (Dalje). Rožni dom: Francka G.: Majnik v rožnem domu. Gustav Strišar: Zjutraj, Vigrednica — gospodinja. Organizacija: Narodno občestvo. Ivanka S.: Telesno zdravje — duševna moč. Sestra, pomagaj! (Konec.) Iz orliške centrale. Sestre sestram. Drobiz: Uredniška molčečnost. Prejeli smo in priporočamo.

Turistika

□ Odbor Turistovskega kluba »Skale« sklicuje redno glavno skupščino kluba za sredo dne 12. t. m. v posebnih prostorih ljubljanskega dvora.

□ Redni občni zbor podružnice SPD v Kranju se vrši dne 10. maja ob 19. uri (v službu nesklepčnosti ob 20. uri) v mestni posvetilnici z naslednjim dnevnim redom: 1. Nagovor načelnika. 2. Poročilo tajnika blagajnika in gospodarja. 3. Razgovor o prošnji O. o. glede opreme koč na Kravcu. 4. Poročilo preglednikov računov. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti.

Glasba

Koncert delavskih pevskih zborov.

Dne 30. aprila se je v korist trboveljskim reduciranecem vršila v Unionu Delavska akademija, v okviru katere so se izvajale tudi glasbene točke. Prireditev po svojem značaju in geslu ni bila sicer take vrste, da bi jo morali resno jemati kot glasbeni dopovedek, vendar naj jo v naši glasbeni rubriki upoštevamo, ker je dala vpogled v delo nekaterih manj znanih pevskih organizacij. Pri Akademiji so sodelovali združeni delavski pevski zbori pod vodstvom prof. A. Gröbminga, dalje Delavske glasbene društvo v Ljubljani pod vodstvom D. Gruma, Pevsko društvo »Ivan Cankar« pod pevodvodjo K. Perkom, »Grafika« pod pevodvodjo prof. A. Gröbmingom, dalje je zapel dvoje solo točk s klavirjem (H. Svetel) g. A. Zupan.

»Grafika« je odpela tri pesmi skladateljev L. pl. Zajca (»Curčića mala«, V. Vodopivec (»Na poljanju«) in E. Adamiča (»Lucipeter ban«), katere je pela tudi že na svojem zadnjem koncertu v Filharmoniji. Veliko dela je moral imeti pevodvodja »Grafika« in združenimi zbori (ti so zapeli J. Scheua »De'avske pozdrave«, preden je opilil glasove in jih karseda izenačil, preden je dinamično in glede hitrice in prednašanja obdelal skladbe ter uredil razmerja med glasovnimi skupinami. »Grafika« je dosegla že veliko, morda celo vse, kar je od nje mogoče zahtevati. Pevsko društvo »Cankar« je pelo Emila Adamiča »Kregata se baba in devotica«, Pavčiča »Nocoj je pa lep večer« in Z. Prelovčev »Škrjanček«. Pevodvodja Perko je s presenetljivim muzikalnim čutom izdelal ono dramatično »kreganje« v Adamičevi pesmi, sicer je poživil izvajane skladbe z jarko menjavo hitrice izvajanja in s kontrastno, temperamentno dinamiko, kantilene so se plastično dvigale

izza ozadja. Ta mladi, doslej širši javnosti malo znani pevodvodja se ne sme zanemariti »Delavske glasbene društvo« pod D. Grumom je številno šibko, glasovno tudi, sramežljive prve produkcije njegove ne bomo še sodili. G. A. Zupanu kot solistu (Škerjanc: Vizija Grečaninov: Ujetnik) je potreben sistematični vokalni studij, talenta ne sme zanemariti.

Veseli nas delo delavcev na glasbenem polju, presenečajo nas neka resna stremjenja njihova v tej smeri. Kaj če glasovi niso tako gladki in gibki, če se dosegljaj še ne da meriti z dosegljaji visoko stoječih pevskih društev, ki imajo dolgo vezbanje za seboj in umetnostne tradicije že nekaj — za dobro vzamemo, kar ste pokazali, vam pa naj bo petje v utehu po trudopolnem delavnem dnevu in v notranje plemenitenje.

Češka filharmonija ima v Italiji tako izredne uspehe, da je morala že drugič preložit svoj ljubljanski koncert, ki se definitivno vrši v ponedeljek, dne 10. t. m. Radi predolga bivanja v Italiji je morala svoja dva koncerta v Zagrebu odpovedati in se po ljubljanskem koncertu odpelje takoj v Slovaško. Koncertno občinstvo, ki si še ni preskrbelo vstopnic, opozarjamo, da je še prav pičlo število vstopnic na razpolago. One posetnike koncerta, ki so si dali rezervirati vstopnice, opozarjamo, da jih dvignete gotovo do srede popoldne, ker bi se sicer oddale drugim reflektantom.

Ni še razprodan koncert Češke filharmonije in so neresnične vesti, ki to trdijo. Res pa je, da je velik del dvorane že prodan in da mora zelo pohiteti, kdor hoče še izbrati med sedeži. Oni ljubitelji glasbe, ki so si do sedaj rezervirali sedeže za ta koncert v Matični trgovini, se opozarjajo, da pridejo po te sedeže najkasneje do srede, dne 5. maja, ker se bodo sicer ti sedeži drugim prodali.

Gospodarstvo

Obrtno gospodarska razstava v Ormožu.

Zadnje poročilo o okrajni obrtni gospodarski razstavi v Ormožu popravljamo v toliko, da se je spored razstave spremenil in definitivno določil na sledeče dneve: obrtna od 8. do 15. avgusta 1926; konjska 8. avgusta od pol 12. do 18. ure; govedo, svinje in perutnina 9. avgusta od 10. do 18. ure; vinska razstava dne 10. avgusta od 10. do 20. ure. Vabimo vse, ki se za gornje panoge našega gospodarstva zanimajo, da poletijo v navedenih dnevih v divne ljutomerske gorice, da poleg rujnega vinca vidijo tudi produkte drugih gospodarskih panog ormoško-ljutomerskega okraja.

Zitni trg. Svetovni trg izkazuje neenotno tendenco. Notacije za pšenico so: v Bački Din 3.—, v Sremu in Slavoniji pa Din 3.05, Hrvaška in Bosna zahtevajo celo Din 3.10. Poročila o stanju posevka iz cele države so dosedaj ugodna. Začela se je že trgovina z novo pšenico in zabeleženi so bili zaključki Dan 2.40—2.45 duplikat-kasa. Tako zgodaj še nikoli niso začeli trgovati z novo pšenico, kar je dokaz, v kako težkem položaju se nahajajo producenti; nimajo denarja za pomladanska dela in se že zadolžujejo, ko prodajajo novo pšenico. V trgovini s pšenico je mirno kot tudi v trgovini z moko. Promet s koruso je znaten kljub nazadujočim cenam. Izvoz v Italijo je dober. Za promptno blago se plača Din 132.50 baška ali nemška postaja.

Tovarna klubov »Sešir« d. d. izkazuje za leto 1925. čisti dobiček 285.215 Din, kar omogočuje izplačilo 9%ne dividende. To dobro uspevanje podjetje zaspuje čez 250 delavcev in je lani prodalo 67.000 klubov in 27.000 velurtilcev za 9.967.000 Din torej znatno več kakor leta 1924. Tovarna je začela delati že za izvoz.

Smodnišnice v Kamniku bodo demontirali? Kakor poroča »Jutarnji list« iz Ljubljane, se govori, da bodo smodnišnice v Kamniku, ki je državna last, demontirali in prenesli v Srbijo.

Sirarstvo v Hrvaški in Slavoniji. Po podatkih zagrebške trgovske in obrtniške zbornice je v Hrvaški in Slavoniji okoli 20 siraren. Le 2 podjetji sta bolj industrijskega značaja. Poprečna letna produkcija znaša 40 vagonov (od tega 50% trapist, 10% groyer). Ementalskega sira pa dobavlja Slovenija letno približno 10—15 vagonov.

Poročilo trgovske in obrtniške zbornice v Zagrebu za 1925. Kakor za leto 1924. tako je tudi za lansko leto zagrebška trgovska in obrtniška zbornica izdala obširno (275 strani) poročilo za l. 1925. Poročilo je znatno boljše kakor ono za l. 1924 in je verna slika gospodarskih razmer v preteklem letu ne samo na področju zbornice ampak tudi cele države. V primerjavi s letom 1924. imamo predvsem omeniti prvi del: Gospodarsko poročilo, ki daje pregledno sliko položaja najrazličnejših gospodarskih panog. Navedeno je stanje zaposlenosti, potem cene raznih produktov v teku leta, glavne nepravilke dotičnih panog itd. Drugi del pa obsega popisovanje dela zagrebške zbornice. — Ob tej priliki omenjamo, da je pripravili tudi drugim zbornicam izdajanje takih poročil posebno o gospodarskem položaju kakor je ravno prvi del tega poročila ki govori o gospodarskem položaju.

Cene furnirja. V zadnjem času so bile zabeležene sledeče cene furnirja (po »Internat. Holzmarkt«) za kub. čevljev v Din: bukov 0.8 mm 0.52—0.65, hrastov 0.9 mm 1.20, 1.0 mm 1.45, žagan ca. 1.5 mm 3.25, orehov 0.8 mm 1.05, češnjev 0.8 mm 1.40, hruška 0.8 mm 1.60, afrik. 2.—, lipov 0.7 mm 0.50, javorjev navaden 0.8 mm 1.20, la 15.50, srednji 9.50.

Reka in Sušak. V letu 1925. je znašal promet v reškem pristanišču 709.000 ton (uvoz 406.000 ton,

izvoz 303.000 ton), v sušakem pristanišču pa 1.049.000 ton (uvoz 840.000 ton, izvoz 709.000 ton). Odkar pa je v veljavi novi železniški tarif, pa je uvoz v Sušak znatno padel.

Jugoslovansko-češka trgovinska pogodba. Kakor poročajo iz Prage, se bodo sredi maja t. l. začela v Belgradu preliminarne pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe med Českoslovaško in Jugoslavijo.

Borza

Dne 3. maja 1926.

Denar.

Zagreb. Berlin 13.51—13.55 (13.52—13.56), Italija 227.04—228.24 (227.35—228.55), London 275.36—276.56 (275.93—277.136), Newyork 56.589—56.889 (56.598—56.888), Pariz 185.33—187.33 (185—187), Praga 167.95—168.95, Dunaj 8.005—8.045 (8.062—8.0462), Curih 10.96625—10.99325 (10.955—10.995).

Curih Belgrad 9.10 (9.11), Budimpešta 72.95 (72.45), Berlin 123.025 (123.20), Italija 20.715 (20.795), London 25.105 (25.17), Newyork 516.875—517.375, Pariz 16.94 (17.05), Praga 15.295 (15.325) Dunaj 72.975 (73.05), Bukarešt 1.90 (1.95), Solija 3.73 (3.75), Amsterdam 207.70 (208), Bruselj 17.60 (17.90), Kopenhagen 135.175 (135.30), Stockholm 138.50 (138.60), Oslo 112.65 (111.60), Atene 6.855 (6.40), Madrid 74.45 (74.85), Varšava 50

Dunaj. Devize: Belgrad 12.4550—49.50, Kodan 185.05—45, London 84.35—45, Milan 28.90—40.50, Newyork 707.00—709.50 (ček 704.80—708.95) Pariz 23.17—27, Varšava 68.75—69.05. Valute: dolarji 706.10, francoski frank 23.09, lira 28.26, dinar 12.4275, českoslovaška krona 20.90.

Praga. Devize: Lira 135.05, Zagreb 59.37, Pariz 110.30, London 163.925, Newyork 33.70.

Vrednostni papirji.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 76—77.50, vojna odškodnina 318—320, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 192—195, Ljublj. kreditna 175 den., Merkantila 100—104, Praštediona 867—872, Slavenska 50 den., Kred. zavod 165—175, zaklj. 165, Strojne 90 bl., Trbovlje 352—361, Vevče 100 den., Stavbna 50—60, Šešir 110 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 77.50—78, agrari 45 bl., vojna odškodnina 317.50—318.50, ult. maj 321—322, ult. junij 324—328.50, Hrv. esk. 104.50—105, Kred. 108—110, Hipobanka 60—61, Jugobanka 97.50—98, Praštediona 870—875, Ljublj. kreditna 175—190, Slavenska 50 bl., Srpska 135 den., Zemaljska banka za Bosno in Hero. 135—145, Sečrana 290—310, Nihag 30 bl., Gutmann 255—260, Slavex 145 bl., Slavonija 39—40, Trbovlje 350—355, Vevče 100 den.

Dunaj. Podon.-savska-jadr. 765.000, Zivno 738.000, Alpine 229.000, Greinitz 120.000, Trbovlje 442.000, Hrv. esk. 126.000, Leykam 132.000, Hipobanka 75.000, Avstr. tvornice za dušik 220.000, Slavonija 48.000.

Blago.

Ljubljana. L.e.s: Hrastovi plohi od 2.50 m naprej, 60, 70, 80—130 mm, fco meja 1100 bl., hrastove podnice, 44 mm močne, od 18 do 30 cm šir., fco meja 1280 den., remeljni 35-70, 70-70, 80-80, 100-100 mm, fco meja 550 den., oglje vilano, suho, fco meja 88 bl. — Zito in poljski pridelki: Pšenica, 76-77 kg, 4%, fco vag. slov. post. 335 bl., korusa, par. Postojna tranz. 175 bl., korusa inzulanka, fco vag. Ljubljana 202 bl., korusa, fco v. baška post. 187.50 bl., oves rešetani, fco Novi Sad par. 175 bl., ajda, fco vag. slov. post. 260 bl., proso rumeno, fco vag. slov. post. 210 bl., rž, fco vag. sl. post. 210 bl., otrobi drobnj, fco vag. slov. post. 125 bl., fižol prepelitar, fco slov. post. 270 den., fižol mešanec, fco slov. post. 150 bl., krompir beli, fco slov. post. 60 bl. — Seno, slama: Seno v balah, polsladko, fco vag. slov. post. 60 den.

morala dunajska Hakoah v taktni v žep poraz 0 : 3, proti klubu Indiana.

SPORT V MARIBORU.

V nedeljo sta se merila vodilna kluba Maribora, I. SSK Maribor in Rapid v vseh sportnih panogah.

Dopoldne:

2. mladina I. S. S. K. Maribor proti 1. mladini Rapida 4 : 4. — 1. mladina I. S. S. K. Maribora proti rezervi Rapida 5 : 0.

Hazena:

Hazena: Rezerve I. S. S. K. Maribora — rezerve Rapida 1 : 0.

Prvenstvena tekma med I. družino S. S. K. Maribora — I. družino Rapida 12 : 1 (6 : 0). Družina Maribora je to pot pokazala zopet, da ima izborni napadalno vrsto, ki jo podpirata dobri in požrtvovalni krilki. Igro, ki jo je predvedel napad Maribora, je daleko nadkriljevala igra nasprotnika za ves razred. Upravičeno moremo upati, da bo postala družina Maribora ena najboljših v Sloveniji. Maribor je takoj po začetku dosegel vodstvo, ki ga je obdržal skozi celo tekmo. Videlo se je mnogo lepih kombinacij in tudi strela na gol ni manjkalo.

Rapida družina to pot ni imela sreče. Manjkala ji je skupnost. Počasnost srednje napadalke je marsikak dosti lepo speljan napad, v kateri pokvarila. Omeniti bi bilo treba le vratarico, ki je branila, kar se je v braniti dalo in se ima Rapid zahvaliti njej, da ni score še večji.

Sodnik g. Šepce je bil dober in objektiv.

Popoldne:

I. S. S. K. Maribor rez. — Rapid I b 12 : 4. Rezerva Maribora je predvedla lepo in koristno igro in obeta ob stalnem treningu še mnogo.

Prvenstvena nogometna tekma I. S. S. K. Maribor — Rapid 3 : 4 (3 : 3). Ta nestrno pričakovana igra obeh tekmecev ni nudila posebnega užitka. Videlo se je, da se gre predvsem za točko, Maribor, ki je dosegel vodstvo, je pokazal v začetku dokaj lepih kombinacijskih potez, le start na žogo mu manjka. Tudi krilci niso zadovoljili. Pri večji požrtvovalnosti bi bil Maribor lahko odločil tekmo v svoj prid. Opažalo se je tudi, da je moral Maribor nastopiti z dvema rezervama, ki pa niso povsem zadovoljile.

Rapid se je odlikoval po hitrem startu in izredni požrtvovalnosti, kar je še z malo sreče odločilo tekmo. Posebno smo pogrešali prodorno silo pri napadu Maribora. Zato so bili krilci Rapida tem boljši. Sodil je g. Planinšek dobro in objektivno in je zopet dokazal, da ga imamo prištevati med najboljše sodnike. Znani športnik g. Roglič je tekmo pesnel s filmskim aparatom in jo bomo imeli priliko videti v kinu Apolo.

Mednarodne nogometne tekme v Belgradu. V Belgradu se je med velikonočnimi prazniki vršilo več zanimivih mednarodnih nogometnih tekem. Belgrajski športni klub praznuje 15 letnico svojega obstoja. Za to priliko je povabil več mednarodnih klubov, med njimi S. P. »Krkovica«, Krakovo, »Slavijac«, Solija, »Gradjanski«, Zagreb. V nedeljo sta igrala tekmo »Slavijac« »Gradjanski«. Igrala sta neodločno 3 : 3. V ponedeljek je nastopila »Slavijac« proti »Krkovici« in jo potokla 2 : 0. Jubilar Belgrajski športni klub je igral proti Gradjanskemu in

Narava in ljudje

Umetni kavčuk.

Nemčija je radi mnogostranske uporabe rabila v svoje svrhe čedalje več in več kavčuka. Ker pa je bila navezana v prvi vrsti na uvoz inozemskih kolonij in južnoameriških držav, se je skušala tudi tu osamosvojiti. Razni nemški kemiki so analizirali kemizem kavčuka, da bi dobili potrebne komponente, s pomočjo katerih bi umetnim potom sestavili kavčuk. S tem problemom se je pečal zlasti profesor C. Harries in njegovi učenci v Kielu. In res se je leta 1909. posrečilo Hoffmannu in Contelleju, ki sta vzela za osnovno komponento isopren, ki ga nahajamo v veliki meri v kavčuku. Poleg tega sta vzela še butadien, ki se pri navadni temperaturi nahaja v plinovitem stanju, kajti zavre že pri —4 stopinjah Celzija. Kot tretja komponenta je bil pa dimethylbutadien, ki je pri navadni temperaturi tekoč, zavre pa šele pri 69 stopinjah Celzija. Ako se vse tri komponente primerno segrejejo, se med seboj spoje in tako dobimo umetni kavčuk, ki se glede fizikalnih lastnosti od pravega prav nič ne loči. Iz njega izdelujejo kable, pneumatiko, vrvi in mnogo drugih stvari, ki so se izkazale vse brez izjeme kot zelo trpežne. Najvažnejše pri vsem tem pa je vrednost umetno pridobljenega kavčuka z ozirom na pravega. V prvih letih je bila produkcija umetnega mnogo dražja, sedaj pa je padla cena že tako nizko, da lahko konkurira s pravim kavčukom. Glavno pa je tu to, da je preprečen monopol plantaž, ki so cene kavčuku svojevoljno diktirale. V letu 1910. na primer je cena skočila od 5 na 24 mark, vsled česar so se po vsem svetu vsi kavčukovi izdelki neizmerno podražili. Le Nemčija je obdržala svoje normalne cene vsled proizvajanja umetnega kavčuka, kar je zelo neugodno vplivalo na vse njene konkurente na svetovnem trgu.

Solčna toplota in energija.

Na podlagi opazovanj so dognali, da pošilja sonce na mejo našega ozračja na vsak kvadratni centimeter 2 kaloriji v eni minuti. Kalorija je namreč ona množina toplote, ki je potrebna, da se 1 gram vode segreje za 1 stopinjo Celzija. S pomočjo teh števil so oziraje se na oddaljenost sonca in njegove površine skušali izračunati, koliko toplote izžareva sonce in kakšna toplota vlada na njegovem površju. Ker računni ne morejo biti povsem

ga je sijajno potokel 6 : 1 (4 : 1). V terek igrala Belgrajski športni klub : Krakovia.

RADEMACHER.

Iz Amerike je prišel nazaj, poln zmag, nem premagan. Šest tednov je bil odsoten, pa je čez dvajsetkrat startal, zmagal, večkrat v svetovnorekordnem času. Veliko pišejo časopisi o njem, primerjajo ga Hoffu in Nurmiju! Coolidge v Ameriki, Hindenburg v Evropi, ta dva sta ga sprejela, oblegali so ga nabiranci avtografov, miru mu niso dali filmski operaterji. Njegova rekordna tabela je tale: 100 yrdov 1:08.2, 100 m 1:58.8, 200 yrdov 2:31.1, 200 m 2:49, 220 yrdov 2:46, 300 yrdov 4:00.8, 400 m 5:50.2, 440 yrdov 5:53.2, 500 yrdov 6:56.6, 500 m 7:25.4. »Njegova domovina mu bo zmeraj hvaležna.«

O Ameriki pripoveduje Rademacher zanimiva stvari, hvali trud in skrb Weissmuellerja in Lauf-ferja ter spornost zmagošnosti Spenceja, ki mu je precej enak. »Pri revanšni tekmi na 200 m me je hotel napraviti nervoznega in me je pustil pet minut čakati. To me je zelo ujezilo, in tudi to, ker so mu tako poskali, ko je prišel. Srdit sem šel v boj in sem zmagal. Za olimpijado so Amerikanci izborni pripravljenci; samo univerza Yale ima 15 plavčev, ki plavajo pod 1:4. V prostem plavanju na kratke in srednje razdalje Amerikancev ne bo mogoče premagati in bodo izvojevali bitke tam med seboj. V prsnem plavanju nam bodo Amerikanci najhujši tekmeči.

Plavalnice v Ameriki so bajne. Samo Detroit na primer jih ima 37. Nobene nove gimnazije ne zgradijo, ki bi ne imela plavalnice, o univerzah in hotelih niti ne govorimo. Sprejem je bil čisto ameriški, prijazen, a oprezen, kot bi hoteli reči: Pokažite najprvo, kaj znate!

Naši ljudje so nam rekli: Morate zmagati, le učinkovite zmage Amerikancem imponirajo. To našemu ugledu več koristi kot vse drugo. — Bred dvoma so naši uspehi in sprejem pri Coolidgeu dali našemu poslanstvu nagib za poročilo v Berlin in temu sledeči sprejem pri državnem predsedniku Hindenburgu.«

KONEC DROMEDARJA.

Marsikje je pod pritiskom avtomobila konj že davno izginil, ameriška mesta ga ne poznajo več, v evropskih vele mestih so mu določene gotove dneвне ure, ko se sme prikazati na cesti itd. Sedaj pa osvajava avto tudi pokrajine, kjer je bil doslej velblod edino prometno sredstvo, vidimo ga na prostranih mezopotamskih stepah itd.

Pred dvema letoma so otvorili prvo avto-progo med Bajrutom in Bagdadom, skoz stepo in puščavo. V 22 urah jo avto predirja, z velblodom si potoval šest tednov. Potniškemu prometu se je pridružil sedaj tudi blagovni. Prej leno in malomarno prebivalstvo Sirije se pomika sedaj na ameriških avtih z 80 do 90 kilometersko hitrostjo naprej. Silno hitro si je avto Sirijo osvojil, na 150 ljudi pride že en voz, kar ni niti na Angleškem in Nemškem. Avtomobilni omnibusi se pomikajo po vseh glavnih cestah in si osvajajo strmine Libanona. Na 15 kilometrov dolgi poti iz Bajruta do prvih višin Libanona se dvigne v avtu 800 metrov visoko. Po puščavi potujejo turisti in trgovci, profesorji in dijaki, vse v avtomobilih, nič več na velblodih. Pošta gre enkrat na teden. Proga iz Bajruta v Bagdad ni izdelana kot cesta, temveč gre poljubno na široko. Vode ni, a kaj je to v sedanjem času pri avtomobilnem prometu. V oazi Palmira je turistom na razpolago moderen hotel z električno lučjo in tekočo vodo, s pečmi in hladilnimi napravami itd. Konec dromedarja!

točni, zato so dobili precej zaokrožene številke. Tako so dognali, da oddaja vsak kvadratni centimeter na solncu okroglo 150.000 kalorij v eni minuti, kar bi odgovarjalo onemu zogljenemu telesu s pribli. temperaturo 6000 stopinj Celzija. Ker bi bila pa emisijska zmoglost sonca težko manjša kot je pri takem telesu, zato smatrajo mnogi, da znaša temperatura na površini sonca najmanj vsaj 6000 stopinj Celzija. Od vse te velikanske množine toplote, ki jo oddaja sonce dan za dnevom v vseмирje, pride na našo zemljo samo 2260 milijonski del. To množino toplote porabijo na zemlji v precejšnji meri rastline, ki jo za svojo rast nujno potrebujejo. Na leto namreč predelajo okrog 60 biljonov ton ogljikove kisline v organsko substanco in za vsak gram ogljikove kisline je potrebno 2200 kalorij. Ako primerjamo potem to toploto, ki jo prejme rastje od sonca z ono, ki jo dobimo od rastlinskih produktov, drv in premoga, tedaj vidimo, da dobimo na ta način samo eno enajstinko solnčne energije. Vsa ostala solnčna energija je še latentna v velikanskih gozdovih in travnikih. Toda tudi te energije ne bomo v celoti nikdar deležni v direktni meri.

VZROKI NASTANKA GOLŠE.

Dolgo časa so bili ti vzroki docela nejasni in si je vsled tega vsak človek vzroke po svoje razlagal. Po večini so domnevali, da se dobi golša najlažje od vode, ki vsebuje mnogo apnenca. Temu mišljenju je dalo povod to, ker so videli cele pokrajine samih takih ljudi z golšo, kjer mora torej vzrok tičati v kaki posebnosti dotične pokrajine. In kakor se zastrupljenja zvrtačo najraje na pitno vodo, tako so jo smatrali tudi v tem slučaju za vzrok. Vendar se je pa kmalu izkazalo, da pitna voda še daleč nima tega vpliva. Glavni vzrok tiči v izločevanju ščitne žleze, ki se nahaja v vratu. Če hočemo torej priti celemu problemu do dna, moramo poiskati še vzroke, ki vplivajo na povečano oziroma zmanjšano izločevanje ščitne žleze. Če dalj časa je od tega, kar so prišli na sled jodu, oni tvarini, ki je neobhodno potrebna za pravilno izločevanje te žleze. V najnovjšem času pa so nadaljna sistematična raziskovanja razkrila še marsikaj. Tako so opazili, da ima večina golšavih ljudi nekoliko skrivljene vratove. Nadalje so prišli do tega, da so zlasti učitelji, govorniki in oni, ki mnogo govorijo, podvrženi golšavosti. Dognali so, da

Sport

ILIRIJA — AMATERJI.

V soboto 0 : 4 — v nedeljo 3 : 4.

Kakor smo že pisali, veljajo dunajski Amaterji za eno najboljših moštev Evrope in je zato gornji rezultat za Ilirijo navdse časten. Držala se je prav izborno in bi bilo le želeto, da bi imela večkrat tako dobrega in rutiniranega nasprotnika. Obisk je bil prav povoljen, za nas je 2500 gledavcev že zelo lepo število. Po rezultatu prvega dne so vsi mislili, da bodo tudi drugi dan vodili Ama-

terji z veliko diferenco. Pa je prišlo drugače. Ilirija je bila sedaj že vigrana in je bila v drugem polčasu Amaterjem kar enaka. Le čestitati ji moramo.

Druge igre v nedeljo. Jugoslavija je v Parizu premagala Rdečo zvezdo (Red Star) 4 : 1 ter je proti reprezentanci Pariza igrala 2 : 2. — O Mariboru poročamo drugod. — Avstriji so v Budimpešti premagali Mažare 3 : 0, Romuni v Carigradu Turke 5 : 3, v Pragi Š-artia dunajski Simmering 5 : 0, v Newyorku je pa

se v obeh slučajih vratni organi preveč pritiskajo proti prsnici in ključnici, vsled česar zastaja kri in organi trpe na pomanjkanju krvnega dotoka. Ako se ta pritisk večkrat ponavlja, se ščitna žleza zelo poveča in tako nastaja polagoma golša, ki jo je pa potem mnogo težje odpraviti kot je bila pridobljena.

NEUTRALIZACIJA NIKOTINA

Kakor nam je danes mogoče že marsikak trup nevtralizirati kemičnim potom, tako so skušali tudi nikotin, ki napravi poleg alkohola razmeroma največ škoda, ker je kajenje tako zelo razširjeno. Pred kratkim se je res posrežilo francoskemu zdravniku dr. Ambialu vsaj nekoliko, če že ne popolnoma, nevtralizirati nikotin, to se pravi, napraviti ga čim manj škodljivega. V to svrhu je uporabil prašnike lapuha (Fussilago farfara), katerega listi so že sami na sebi zdravilni zlasti za prsne bolezni. Dr. Ambial je paraliziral učinek nikotina na ta način, da je med tobak zmešal prašnike lapuha. Vpliv nikotina se je vsled tega tako zmanjšal, da je zamogel pokaditi 50 cigaret zapored, ne da bi pri tem občutil kaj slabih posledic. Tobakov aroma je ostal nespremenjen, njegov okus pa se je celo nekoliko boljše.

TIMBUKTU.

V severozapadni Afriki leži Timbuktu, ki je izmed najslavnejših mest na zemlji. V primeri s Kairo in Alžirom je Timbuktu majhno mesto, čigar bore mošeje se nikakor ne morejo meriti s ponosnimi božjimi hrami drugih muslimanskih mest. V mestu ni enega

poslopja, na katerem bi ti obviselo oči, ampak napol razpale svorumene hiše z ravnimi strehami in brez oken nudijo tujcu žalostno so ga nanosili viharji iz Sahare. Timbuktu niti izdaleka ni tako sloveče mesto kakor Jeruzalem, Meka, Benares in Laza. In vendar je Timbuktu v svojem 800letnem obstoju veljalo kot veliko, učeno in skrivnostno mesto. V njem ni ne bogastva ne bujnih južnih drevov in vrto, a kljub temu je Timbuktu mesto hrepenenja. Milijoni potnikov hrepeno po njem in kdor ga je zapustil, si šestokrat zaželi vanj nazaj. Brezštevilne karavane, ki so potovale mesece in mesece skozi neizmerno Saharo, se naslanjajo v Timbuktu ob zvokih citer, flavt in cimbal. Palme in mimoze so tukaj bolj redka drevesa. Ampak po vseh grozotah puščave se zdi potniku to propalo mesto s praznimi svojimi ulicami skoraj rajsko bivališče. Trgovci, ki so bili med potjo v stalni nevarnosti pred roparji, pozdravljajo Timbuktu kakor odrešenje in jim je sivo zidovje ljubše od najslavnejših mest. Važnost tega mesta je v njegovi legi in kupčiji: trgovske ceste z vseh obali in Sahare se tu stekajo. In kakšno mešanico narodov vidiš tu! Na tem križišču se shajajo Arabci, Zamorci, muslimani, kristjani, pogani, Angleži, Francozi, Portugalci, Italijani, Nemci, tu si segata v roko Sahara in Sudan, puščava in rodovitne pokrajine. Timbuktu leži na pragu velike puščave in na reki, ki zavzema po svoji velikosti tretje mesto med vsemi afriškimi sliko. Nekatere ceste so popolnoma zapuščene, druge pa na debelo pokrite s peskom, ki

rekami. Reka Niger je tu 4 km široka in pri izlivu mogočnejša od Nila. Kako izreden zvok ima ime Timbuktu! Iz njega odmeva tajnost in čar puščave ter budi spomin na največje pustinje sveta, na daljna samotna pota, na krvave boje in na izdajalske zasede, na zvončkanje karavanskih zvoncev, na rožljanje stremen na lepih konjih beduinov. V zvenetih vokalih tega imena se ti zdi, da slišiš motne valove mogočnega Nigra. Zveni ti kakor akord na strunah citer ali kakor glas flavt ob lahnih korakih beduinskih plesalk. Zdi se ti, da slišiš v njem otožno lajanje šakalov in bučanja samuma, rjovenje dromedarjev in ropot čolnarjev z vesli in drogovji v pristanišču spodaj na reki. Trgovina v tem mestu je silno živahna. Karavane s severne

obali prinašajo blago za obleko, orožje, smodnik, sladkor, čaj, kavo, tobak itd. itd. Na povratku na sever pa blago iz Sudana, kakor: riž, maniok, med, orehe, sad krušnega drevesa, suhe ribe, zlato, slonovo kost, nojeva peresa, gumi in usnje. Največje karavane štejejo po 1000 kamel in 500 mož. Da znaša vrednost blaga, ki gre skozi Timbuktu, milijone in milijone, je umljivo samo ob sebi.

Polzvedovanje

Rjavo listnico je zgubil na poti od Streliške ulice mimo fin. ravnateljstva, po Kopitarjevi ulici, Resljevi cesti in Slomškovi ulici v ponedeljek popoldne od 2. do 3. ure pošni uslužbenec. V listnici je bila njegova celomesetna plača in dokumenti. Pošten najditelj se naproša, da odda najdeno na policijskem ravnateljstvu.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 3. maja 1926. Višina barometra 308.8 m

Table with columns: Opazovanja, Barometer, Toplota, Rel. vlaga, Veter, Oblačnost, Vrsta padavin, V Ljubljani je. Includes data for Ljubljana (dvorec), Zagreb, Belgrad, Sarajevo, Skopje, Dubrovnik, Praga.

Barvne trakove, oglejni-, povoščeni-, kopirni papir, hektografični zavitki in druge potrebščine pri Lud. Baraga, Seienburgova ulica 6/1, Telefon stev. 950

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1.50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znakol

Mizarskega vajenca

iz dobro hišo, sprejemam. - Jak. Novak, Zbilje-Medvode.

Samost. KUCHARICA

želi stalnega mesta v večjo hišo, najraje na deželo. Nastop 1. jun. - Naslov v upravi pod št. 3032

Čevljarški VAJENEC

se sprejme z vsi oskrbo pri Vinko Tabor, Radeče pri Zid. mostu. 3031

Ekspozitni akademik

s perfek. znanjem nemščine, srbohrv. in francoščine, išče mesto knjigovodje, korespondenta itd. Prost vojaščine. Plača po dogovoru. - Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Marljiv in vesten 3029«.

Kovaškega pomočnika

s podkov. kones. sprejme Mihael Segar, Lipsenj, Grabovo - Rakek. 8022

Upravitelj samski

vpokojenec, več samost. administrativnega in ekonomskega vodstva, se išče za okrevanje 20 do 30 oskrbovancev na otoku Rab, Dalmacija. Soba in prosta oskrba v hiši. - Ponudbe s event. izpričevali in zahtevo glede plače do 20. maja na upravo lista na naslov »Jadran št. 3015«.

Vrtinar samost., starši, neoženjen in izkušen v sadjarstvu in za zelenjavo, se išče za posvetvo na deželi. Izpričevala z navedbo dosedanjega služevanja pod »Vrtinar« na ravnateljstvo Delniške tiskarne d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 16.

VAJENEC za plesarsko obrt se sprejme takoj. - Genussi, Sv. Petra cesta št. 61, Ljubljana. 2998

Izvežbanega oglarja

z dolgoletno prakso proti dobremu plačilu išče tvrška D. MARUSIČ - Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 40. 2956

Kot HISNICA

ali gospodinja išče mesta poštena žena srednjih let, vajena vsega dela. - Ponudbe pod »Mirna 3000« na upravo »Slovenca«.

Zastonj

dobite danes žal prav malo ali nič, vendar pa morete že za 3 Din mali oglas za Slovenca, ako ne obsega nad 6 besedi. - Malo večji oglasi od 5 Din dalje. Več o tem pove cenik za oglase, ki ga brezplačno pošlje vsakomur upravištvu

Prodajalka

mlajša moč, pridna in poštena, išče primernega mesta. - Ponudbe upravi »Slovenca« (Maribor) pod št. »Agilna«. 3007

KONTORISTINJA

začetnica, zmožna vseh pisarn. del, išče mesta; gre tudi kot praktikan-tinja. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Nujno«. 2996

Soho s štedilnikom

išče mirna žena. Jo plača ali odsluži. - Ponudbe pod: »Mirna« 2996 na upravo lista.

Prodaja se dobro idoča gostilna

na promet. kraju, 20 min. iz mesta Maribora, tik tovarne, z velikimi prostori, gospod. poslopje, hlevi, elektr. razsvetljava, veliki gostilniški vrt, velika veranda in kegljišče. - Vpraša se: F. DAMIŠ - Studenci pri Mariboru.

Pozor, obrtniki!

Prodaja se posevno, 10 min. iz Ptuj, bivša mesarinja in trgovina, pripravna za vsako obrt. Ključnica in hlevi vse betonirano. Prosto stanovanje. - Pojasnila daje: DAMIŠ, Studenci pri Mariboru.

Kdor mi stanovanje

preskrbi - samo večje - dam posojilo ali plačam najemnino par let naprej. - Ponudbe upravi lista pod »Stanovanje 100«.

Lepa meblor. SOBA

s poseb. vvhodom, se odda. - Naslov v upravi pod št. 3026.

KROMPIRJA

več vagonov, lepega, izbrana, štajerskega, nudim franco Ljubljana po 85 par. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2994.

NAPRODAJ bo v nedeljo

16. maja ob 10. uri dopoldne na JAVNI DRAŽBI hiša

s sadnim vrtom v Strazišču pri Kranju št. 26.

Ceno naprodaj:

a) Spamer's Weltgeschichte, 10 knjig; b) Pädagogische Klassiker, 17 knjig; c) Peetz Blätter für den Abteilungsunterricht 1904-1911, 3 knjigi; d) Handbuch der speziellen Methodik, 11 knjig. - Vse lepo vezano in kakor novo. Naslov v upravištvu Slovenca pod št. 3020.

Vinotoč ČEPE

pred Kamnico, ob Urbanški cesti, se otvori s 1. majem.

NAKUP

najfinjših ljutomerskih SORTNIH VIN kakor vina iz mešanih nasadov, po ugodnih cenah v vsaki množini, najkulantneje posreduje Vinarska zadruga »Jeruzalemčan« r. z. o. z. - Ivanj-kovč. Poslovodja: Josip Janžek. Telef. št. 2.

20 dvojnih OKEN

starih, z obodom in šaluzijami iz meces. lesa, 105 cm širokih in 158 cm visokih, proda najvišjemu ponudniku Krajni šolski svet v Hrašniku. 3019

Traverze Cement Apno

in vse vrste ZELEZNINO po najnižji ceni pri Ivan Koradžija

železnina MARIBOR pri kolodvoru.

10 stavb. parcel

v Ljubljani, ležečih ob Cesti v Rožno dolino, se po nizki ceni proda. - Kupne pogodbe upravi »Slovenca« pod: »Stavbene parcele«. 3021

Ponudite:

BUKOVE PLOHE neobrezane HRASTOVE PLOHE neobrezane GREDE tesane Jelove in smrekove madriere Drva bukova in hrastova na POŠTNI PREDAL 138 LJUBLJANA.

VESELJE

vsakega knjigovodje so lepo in pregledno črtane poslovne knjige v trpežni vezavi, ki jih izdeluje :: KNJIGOVEZNIKA K. T. D. V LJUBLJANI, KOPITARJEVA ULICA ŠTEV. 6/II.

Ne zamudite prostovoljne javne dražbe

v četrtek 6. in v petek 7. maja, vsakokrat ob 9 uri dopoldne - Cesta v Mestni log št. 15 (Popovičevo posestvo).

Naprodaj bodo konji (2 težka, 1 lahek), konjske opreme, razni vozovi, kočije, kosilni stroj, več oken, vrat in betonskih stopnjic, pralni sodi, razno pohištvo, pisalne mize, kopirna preša, preproge, zrcala, svetilke, obleke, čevlji itd. - Interesente si lahko stvari ogledajo od ponedeljka do srede, vsak dan od desete do ene ure.

la modra galica

garant. 98/99% znamka »Aussigerkonzern« in žveplo

dvakrat rafinirano nudi po najnižji ceni Avg. Žlahtič

Maribor, Slovenska ulica št. 2

Nova križarska vojska otrok.

Francoški spisal Henry Bordeaux. 35 Prevedla K. H.

Sleče jopič, ki ga ovira pri delu, pljune v roke in se loti dela brez odlašanja. Zastonj ga vleče Peruška za rokav:

»Lipe in Ančka!« zdihuje žena jokaje.

Rondonazovko vidi, ki obdeluje Silvina. Drugi družinski prizori še povečajo njeno žalost: zdaj oštevajo otroke, zdaj jih objemajo, zakaj vzgojna sredstva se ne spreminjajo samo po značajih malčkov, ampak tudi po okusu staršev, po njihovem okusu, njihovi volji in njihovem značaju in trenutnem razpoloženju. Od dva in štiridesetih križarjev manjkajo samo štirje: Ančka in Lipe, nad katerima joka njuna mati in katera je njun oče pozabil - poglejte, kako dela, kako se trudi med delom - Katinka, za katero bi mlinarica in mlinar morda rada dala Tinčka, in pogumni Janezek Baptist, toda zvonar Fontanette še ne pozna svoje nesreče. S svojima neenakima nogama ne more skakati po travniku. Se vedno je na cesti, po kateri stopa klipete-klapete navzdol. Nič se ne žuri Fontanette, za novico, ki te čakal!

Ljudem iz avtomobila - med njimi je nekaj lepih žensk - se predstavi avijatik:

»Stefan Faraud iz Pariza-Londona, iz Vzhodnega okrožja Pariz-Moskva. In gospa Faraudova, ki me zdaj prvič spremlja.«

Nasteva svoje plemenitaške naslove, toda vsi jih že poznajo. Vsi? ne pretiravajmo. Vaščani iz Avri-euxa, iz Lanslebourga in drugih krajev, morajo obdelovati svoja polja in le redkokdaj molé nosove v zrak, koder se sprehajajo moderni ptiči. G. župnik ima svoj brevir, svoje bolnike in svoje reveže. Toda g. Mussillon, čeprav je ves vdan svojemu razredu, be-

re časopise in več kot enkrat so ga prevzeli čudeži moderne mehanike.

Stefan Faraud se hoče znositi nad njimi za molč, ki se ga mora držati, kadar leta:

»Ta nezgoda je bedasta kot vse nezgode. Motor se mi je nenadoma ustavil: kratek stik? pokvarjenje luči? To je nevarno: pristanimo, kar najhitreje, da preiščemo nedostatek motorja. Otroci se igrajo na travniku. Da bi se jih izognil, delam hitro in vile za pristajanje se popolnoma skvarijo. Nemogoče oditi.«

Andrej obdeluje bruno: gotovo je bo zlomil. Oni še vedno klepeta:

»Udeležujem se tekme Pariz-Rim s potniki. Do zdaj je šlo vse dobro. Prvi sem preletel Alpe. Če moram dati napraviti nove vile, izgubim najmanj en dan. Zastonj bi še nadaljeval pot.«

»Tu imate svoje vile, dobre so,« izjavi Andrej preprosto.

To pot avijatik molči. Novica ga zanima. Natančno ogleduje delo:

»Ampak saj ste cel umetnik. Kakšne mišice! Dovršeno je. Rešili ste me, prijatelj.«

In izroči tesarju zavojček papirja:

»Nate tale italijanski papir. Preskrbel sem se z njim v Parizu.«

Ne da bi se dosti zmenil za to, stlači Andrej zavojček v žep. Za uslugo se zahvalimo s stiskom roke, ne pa z umazanimi cunjami.

Stefan Faraud je ogledoval nebo in oblake, da bi spoznal smer vetra. Po tem opazovanju vpraša svojo tovarišico:

»Nocoj bova spala v Genovi, zakaj zrak je ugoden. Ali hočete vstopiti, Viktorija?«

Toda Viktorija ostane kljub svojemu lepozvencemu imenu brezbrizna in mirno lepša dalje svoj obraz z mazili in pudrom.

»Joj, ne, lepa hvala, prijatelj. Ne bom več vsto-

pila tu notri. Preveč sem se bala pravkar, ko se je motor ustavil in sva se pogrezala.«

Avijatik je jezen in jo skuša pregovoriti, toda teže je pregovoriti žensko kot letati po zraku:

»Pregledal sem motor. Nobene nesreče se ni bati.«

»In ona, ki se je pravkar pripetila?«

»To je izvenrednost!«

»Ki se lahko ponovi.«

»Ki se ne bo ponovila. Vstopi vendar v ladjico! Tekma se mora vršiti s potnikom. Ne moreš se izmurniti.«

»Ponudi moj prostor drugemu!«

»Toda nihče ga ne bo maral.«

»Zato ga ponujaj meni.«

Potnike z avtomobilov in dolinske prebivalce ta prepri močno zabava. Zakonski prepri je vselej zabaven. Avijatiku ne dajo prav: če hoče kdo tvegati svojo kožo, ne sme vzeti žene s seboj. Poglejte no to malo z ljubkimi povečanimi očmi, kot moko belo poltjo, rdečimi visokimi ustnicami; kaj za zlomka naj dela na tej leteči zveri, ki jo nevihta lahko prevrne? Pustite jo v miru, gospod; takoj jo bomo peljali na vozu štirideset konjskih sil na turinski kolodvor za brzovlak v Pariz. Kar najbolje bomo skrbeli zanjo! Ob povratku jo boste dobili nepoškodovano. Šibka stvarca je, s katero ne ravnate dosti lepo.

»Doma se nikoli ne utruji.«

»V Parizu je stvar drugačna. Žene, ki gredo v Pariz, niso nikoli trudne.

Avijatik ne sili več: napač bi storil, če bi se sili. Ne verjame, da je kakšna nevarnost zanj, ne za njegovo ženo in to upiranje se mu zdi otroška muha. Zelo nadležna muha, zakaj njegova tekma je v nevarnosti. Čemu naj tudi ponuja mesto tem hribovcem ali tem avtomobilistom? Za vsak slučaj pa vendar vpraša:

»Kdo hoče v Rim do zračni poti?«

Opozarjamo knjižničarje na najnovejši zvezek »LJUDSKE KNJIZNICE« v Ljubljani (Ugoslov knjigarna): »Jutranja zvezda« slavnega angleškega pisatelja Haggarda v lepem slov. prevodu s 16. celostranskimi umetniškimi slikami a. Podrekarja. Cena br. 50 Din, vez. 40 Din

ODBOR.

Isče se trezen, zanesljiv VRTNAR
ki se razume na vsa vrtnarska stroko spadajoča dela. Ozira se le na neomejene. Oglasiti se je med tednom: Korytkova ulica št. 26. 2978

Sprejme se dobro izvežbana in samostojna kuharica za zdravilno restavracijo. Nastop službe 15. maja t. l. - Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja je poslati na upravo lista pod šifro: »Sezona« št. 2945.

Proda se dobro ohranjen harmonij

amer. sistema, z izbornimi glasovi. Cena 6000 D. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 2950.

Najvišji zaslužek
nudi zastopnikom, agentom itd. prvovrstna trdka. Ponudbe, podprte s pričevalom o neoporečnosti, naj se pošljejo na upravo lista pod šifro: »Ohne Kapital und Verkenntnisse 512« na »PUBLICITAS« d. d., Zagreb, Gunduličeva 11. 1818

LOKOMOBILA
med 30 do 50 KS
dobro ohranjeno.
se takoj kupi.

Ponudbe z navedbo starosti in tehničnih popisov je takoj poslati na upravo »Slovenca« pod št. 2987.

MOTOR
na bencin ali nafto, 2,5—5,0 KS, ki je v dobrem stanju, ležeč ali stoječ, se nujno KUPIL. Tehnične podatke z najnižjo ponudbo izvoli se takoj poslati na upravo »Slovenca« pod št. 2988.

ZELENJADNA SEMENA
z največjo kaljivostjo ter najkvalitetnejše vrste FIZOLA in GRAMA dobite pri tvrdki JOSIP GAGEL, LJUBLJANA
Hotel Lloyd. Zahtevajte cenik.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.
Nasproti glav. kolodvoru.

Otvoritev mehanične delavnice

za popravilo vseh pisalnih in računskih strojev, kontrolnih blegajev

Pisarniške potrebščine kakor barvni trakovi, ogljeni papir itd.

Prporoča se cenj. občinstvu z zagotovitvijo točne in solidne postrežbe ter z najnižjimi cenami.

Z velespoštovanjem

LUDOVIG ŽITNIK

Ljubljana, Kolodvorska ulica 26 (dvorišče)

»MAKO«

Ljubljana, Dunajska c. 36, zraven Jugo-Auto

Novo otvorena manufakturna zalog, prodaja vse oblačilno blago

najceneje

Poskusite, ne bode vam žal!

Najcenejš v r za nakup moških, fantovskih in otroških oblek, površnikov, dežnih plaščev in drugih oblačil je in ostane edinclo Detajlna trgovina

KONFEKCIJSKE TOVARNE FRAN DERENDA & CIE
v Ljubljani, Erlavčeva cesta 2 in Gradisce št. 4

Predno kupite, prepričajte se o nizkih cenah naše trgovine!

Vsem v denar. stiskah

so nahajajočim, brezposelnim in nezadovoljnim osebam nudim takojšnjo pomoč. - Ustmeno in pisмено ponudbe na naslov: Zastopstvo, JOŽE, Maribor, Vošnjakova ulica št. 22, I. nadstropje, dnevno od 17. do 20. ure.

Zahvala. Ob priliki gube nam drage sestre

Marije Bizjak

se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo častiti duhovščini dobrovski za tolažbo in obiske v mukepolni bolezni štirih let. Prisrčna zahvala cenj. članicam Marijine družbe in III. reda za tolažilne in daržljive obiske in veliko udeležbo na njeni zadnji poti z zastavami. Vsem, ki so s cveticami in vencami okrasili krsto in grob rajnice, in vsem, ki so od blizu in daleč prihiteli ter jo tako številno spremlili na njeni zadnji poti. Prisrčna hvala in tisočeri: Bog povrni!

Dobrova - Ljubljana, 2. maja 1926.

ZALUJOČI OSTALI.

V globoki žalosti naznanjamo, da nam je naš srčno ljubljani soprog, oče, stari oče, brat in stric, gospod

FRANC KRISTAN

poštni poduradnik v pok.

v ponedeljek dne 3. maja po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo dne 5. maja 1926 ob 3 pop. iz hiše žalosti, Dunajska cesta 47, na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 4. maja 1926.

Globoko žalujoči ostali.

Antonija Štor-Gerjol naznanja v svojem in v imenu otrok Tonči in Dolka, kakor tudi vseh sorodnikov, prežalostno vest, da je njen predobri soprog, oče, sin, brat, stric in svak, gospod

Ivan Štor

želez. nadsprevednik drž. žel. v pokoju in gostilničar

dne 2. maja t. l. po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili za umirajoče, bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v torek 4. maja 1926 ob pol 4 pop. iz splošne drž. bolnice na Zaloški cesti, na pokopališče pri Sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi sv. Petra.

Novi Vodmat, dne 2. maja 1926.

ZALUJOČI OSTALI.

Mestni pogrebni zavod.

Klobuke, perilo, sandale, majice, dežne plašče, dežnike, čevlje itd.

nudi po konkurenčni ceni

JAKOB LAH, MARIBOR, samo GLAVNI TRG 2

Glavna carinarnica I. reda u Ljubljani.

Dana 10., 11. i 12. maja 1926. godine u 10 časova prodavače se u »A« magacinu ove carinarnice

4 kufera razne zaplenjene robe, i to:

A. 1 KUFER V. L. 2 U BRUTTO-TEZINI 129 KG:

17 kg česte svilene tkanine desinovane, bojene, određene dužine, prosto porubljene, 231 komada — marama — vrednost 13.680 Dinara;

8.200 kg česte svilene tkanine bojene, određene dužine, prosto porubljene, 10 komada — marama — vrednost 6000 Din;

15 kg polusvileni pliš, bojen sa određenom dužinom — 144 komada marama — vrednost 4500 Din;

2.200 kg česte svilene tkanine bojene, desinovane, određene dužine, — 6 komada šalova — vrednost 3600 Din;

48 kg česte svilene tkanine bojene — 820 m, vrednost 41.000 Din;

13.500 kg česte svilene tkanine, bojene, desinovane, 132 m, vrednost 9000 Din;

25.100 kg izrade nepomenute od drveta sirove u vezi sa finim materijalom, drveni kofer vrednost 250 Din;

B. 1. KUFER V. L. BR. 1. U BRUTTO-TEZINI 121 KG:

19 kg česte svilene tkanine, bojene, sa određenom dužinom, prosto porubljene, desinovane, 268 komada marama — vrednost 13.400 Din;

46 kg šivena roba od česte svilene tkanine, bojene, desinovane, 125 komada šalova, vrednost 75.000 Din;

3 kg česte svil. tkanine, bojene 29.3 m, vrednost 1800 Din;

24 kgr polusvileni pliš, bojen, sa određenom dužinom, 226 komada marama, vrednost 8000 Din.

29 kgr izrade nepomenute od drveta sirove u vezi sa finim materijalom, drveni kofer vrednost 300 Din.

C. 1. KUFER F. G. BR. 2 U BRUTTO-TEZINI 112.500 KG:

4.300 kgr šivena roba od vuninih tkanina naročito nepomenutih, bojena do 300 gr na 1 m², 9 komada šinjela, vrednost 8000 Dinara;

17.500 kgr izrade od krzna od finih koža, prevučene, postavljene 9 komada šinjela, vrednost 20.000 Din;

24.600 kgr šivena roba od vunene tkanine, naročito nepomenute od 300—500 gr na 1 m², bojene sa svilenom postavom i delimičnim dodat. krzna, 14 kom. odela, vrednost 18.000 Din;

5.800 kgr pletena roba nepomenuta, svilena, višebojena 240 komada kravata, vrednost 4800 Din;

1.200 kgr šivena roba od vunene tkanine naročito nepomenute od 300—500 gr, bojena, 1 kom. odela, vrednost 700 Din;

1.700 kgr svilena roba od česte svilene tkanine, bojena, sa delimičnim dodatkom krzna, 1 komad kaput, vred. 2500 Din;

1 kgr 700 gr krzno uradjeno ali neizradjeno od finih koža, 22 komada koža, vrednost 2200 Din;

0.900 kgr šivena roba od svilene pletene materije u komadu koji se na meter prodaje, bojena, 6 komada jumpera, vrednost 800.— Dinara;

2.800 kgr polusvileni samet, bojen, 20 metara, vrednost 1000.— Dinara;

0.300 kgr šivena roba od česte svilene tkanine, bojene, desinovane, 42 komada kravata, vrednost 420 Din;

6½ kgr pletena svilena roba, čarape, bojene 13¼ ducata, vrednost 4000 Dinara;

4 kgr česte svilene tkanine bojene, desinovane, određene dužine, prosto porubljene 52 kom. marama, vrednost 3400 Din;

8.200 kgr česte polusvilene tkanine desinovane, određene dužine, prosto porubljene, 108 kom. marama, vrednost 5400 Din;

33 kgr izrade nepomenute od drveta sirove u vezi sa finim materijalom, 1 kofer vrednost 300 Din.

D. 1. KUFER F. G. BR. 1. U BRUTTO-TEZINI 109 KG:

37 kgr šivena roba od svilene pletene materije u komadu koja se na meter prodaje, bojene, 262 komada jumpera i odela, vrednost 31.000 Din;

4.200 kgr šivena roba od vuninih tkanina, naročito nepomenutih, od 300—500 gr, višebojena, sa svilenom postavom, 3 komada kaputa, vrednost 2400 Din;

3 kgr šivena roba od polusvilene tkanine, višebojena, desinovane, sa delimičnim dodatkom krzna, 5 komada kaputa, vrednost 3500 Din;

4½ kgr šivena roba od delom svilene pletene materije višebojene, u komadu, koje se na meter prodaje, 10 komada odela, vrednost 4500 Dinara;

2.700 kgr šivena roba od vunene pletene materije u komadu koja se na meter prodaje, višebojene, 7 komada jumpera i 1 komad odela, vrednost 1000 Dinara;

1.400 kgr šivena roba od vunene pletene materije u komadu, koja se na meter prodaje, višebojena, sa delimičnim dodatkom krzna, 1 odelo vrednost 800 Dinara;

14.500 kgr izrade od krzna od finih koža, postavljena 36 komada boa vrednost 18.000 Dinara;

6 kgr izrade od ostalih životinskih materija, 12 kutija dugmeta, vrednost 900 Dinara;

5 kgr kutije od kartona oblepljene artijom ma koje vrste — bez vrednosti;

30.700 kgr izrade od drveta, sirove u vezi sa finim materijalom, drveni kofer vrednost 400 Dinara.

Iz kancelarije glavne carinarnice I. reda

u Ljubljani, dana 29. aprila 1926. god., Broj 8925.

Moško KOLO

»Styria«, dobro ohranjeno, ceno proda L. PIRŠ, Polakova ul. 223/L, Spod. šiška. 2919

PROSTOVOLJNA

DRAŽBA HIŠE

št. 120 v Zagorju, sredi trga na križišču glavnih cest, nova stavba, se radi smrti gospodarja proda. Vzklicna cena 90.000 Din.

ŠTAMPILJE
T. RABIČ
Ljubljana
KOLODVORSKA UL.

NOVE ORGLE

prospektne piščali, nove registre, električ. ventilatorje in vsa popravila orgel izvršuje strokovno v lastni delavnici po nizki ceni Anton DERNIČ, izdelovalec orgel, Radovljica (Slovenija). 2743

SREBRNE KRONE

goldinarje, zlati denar, kupuje po najvišji ceni URBANC - Narodni dom, Maribor. 2858

Brez posebnega obvestila.

ANGELA STANCER - AGNOLA naznanja v svojem, kakor tudi v imenu vseh ostalih sorodnikov žalostno vest, da je njen dobri soprog, sin, brat, svak in stric, gospod

Hinko Stancer

trgovec in posestnik

danes dne 2. maja 1926, po kratki in mukopolni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno preminul.

Pogreb blagega pokojnika se vrši v torek, dne 4. maja 1926, ob pol 6 uri popoldne iz hiše žalosti Dunajska cesta št. 10, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. rekvijem se bode daroval v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja v sredo, dne 5. maja ob 7 uri zjutraj.

V Ljubljani, dne 2. maja 1926.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Edino največje in in najmoderneje podjetje specielno te vrste v Sloveniji

Velepražarna kave
Meznarič Rado, Maribor, Glavni trg 21

Telefon Interurban 476
Brzjavlj;
Meznarič Maribor
Trgovci, zahtevajte ponudbe!